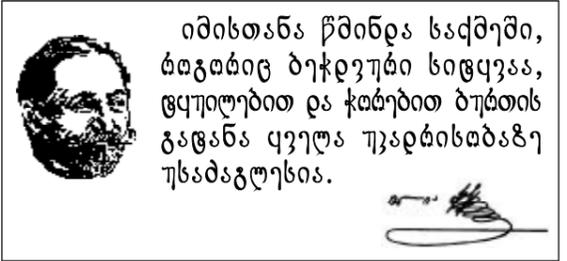

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცემში,
ბეჭდით ბეჭდუდი სიფყვას,
ცყილებით და ჭბობით ბუბთის
გაცანა ყუულა უჯარბისდბაჭე
უსამაგლესია.

დაარსებულია
1918 წელს.

სუთხაბათი, **23** იანვარი, 2014 წელი.
№14 (7395)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

სააკაუპილი VS საქართველო

„კუპერაუპილს იარაღის ბიზნესში გზა თემურ ალასანიამ გაუკვალა“

წვრილი ბიზნესის მსხვილი ბენოციდი

ქართული მხარე ფილიპ ლეფორს სკანდალურ განცხადებაზე პასუხს სთხოვს

ბიორგი ბადაშვილი საქართველოს მთავარი პროკურორის რანგში მუშაობას უშუღბა

საბჭოთავილოს მთავარ პროკურორად საქართველოს იუსტიციის მინისტრის წარდგინებით, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის 2014 წლის 21 იანვრის №16 ბრძანების საფუძველზე, „პროკურატურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, საქართველოს მთავარ პროკურორად დაინიშნა ბიორგი ბადაშვილი.

გიორგი ბადაშვილი დაიბადა 1981 წელს ქ. თბილისში.

2003 წელს დაამთავრა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი.

გიორგი ბადაშვილმა კარიერა დაიწყო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის აჭარის სამმართველოში გამომძიებლად; 21.10.2008-21.03.2011 წ.წ. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის თბილისის მთავარი სამმართველოს მე-სამე სამმართველოს გამომძიებლად; 21.03.2011-14.01.2013 წ.წ. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის თბილისის მთავარი სამმართველოს მეორე სამმართველოს უფროსის მოადგილედ; 14.01.2013-29.05.2013წ.წ. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის თბილისის მთავარი სამმართველოს უფროსად;

29.05.2013-22.11.2013 წ.წ. საქართველოს შს სამინისტროს ანტიკორუფციული სააგენტოს (დეპარტამენტი) დირექტორის მოადგილედ; 2013 წლის 22 ნოემბრიდან მუშაობდა საქართველოს მთავარ პროკურატურაში საგამოძიებო ნაწილის უფროსის თანამდებობაზე; 2014 წლის 21 იანვრიდან საქართველოს მთავარი პროკურორის პოსტს იკავებს.

გიორგი ბადაშვილს გავლილი აქვს არაერთი ტრენინგი სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობის, ფინანსური დანაშაულებისა და ფულის გათეთრების გამოძიების კუთხით. ფლობს ქართულ, რუსულ და ინგლისურ ენებს.

არჩილ ხოპესურიძე:
ბადაშვილი, ხელახლა შეეჩვენა ისეთი რეპროდუქტოლოგიის ინსტიტუტი, რომელზეც იოსებ შორდანიას ოცნებობდა

რასაც ჩვენს გაზეთში წაიკითხავ, სვამან ვერ ნახავ!..

ღამით ონოფრიშვილი:

ლარის კურსი ვერსად გაიქცევა

პროფესორი ფასები იზრდება. მცირედით, მაგრამ უკვე გაძვირდა რისი პროდუქტები, ბოსტნეული, ხილი და ნავთობპროდუქტები. დოლართან მიმართებით ლარის კურსის ცვლილების შემდეგ ინფლაციის აქტუალური საკითხი ხდება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ოფიციალური კურსის თანახმად, 1 აშშ დოლარი 1,77 ლარი ღირს, ვალუტის გადამცვლელ პუნქტებში კი კურსი კიდევ უფრო მაღალია. ეკონომიკის სექციის ხელისუფლებას არაა უცნობი, რომ ლარის კურსის ცვლილებაში საგანგაშო არაფერია.

ეკონომიკურ საკითხთა ექსპერტი სოსო არჩვაძე მიიჩნევს, რომ ინფლაციასა და ვალუტის კურსზე გავლენას ეკონომიკის საერთო მდგომარეობასთან ერთად საზოგადოების განწყობა და მოლოდინიც ახდენს.

სა და რეალიზაციის მიერ პროდუქტზე ფასის გაზრდა ლარის კურსის დაცემაზე მეტად „უსაფრთხოების ბალიშის“ წარმოქმნის აუცილებლობას უკავშირდება. მწარმოებელი, რომელიც დამოკიდებულია იმპორტირებულ საქონელზე, ფასებს ლარის კურსის კვლავ დაცემის გათვალისწინებით ზრდის და ამით თავის დაცევას ცდილობს, - აცხადებს for.ge-სთან სოსო არჩვაძე.

ექსპერტი განმარტავს, რომ ვალუტები ერთმანეთის მიმართ ცვლილებას მუდმივად განიცდიან და ლარის კურსის დაცემაშიც არაფერია გასაკვირი და ტრაგიკული. იგი მაგალითად ევროს შემოღების პერიოდს ასახელებს, როცა ევროსა და დოლარს შორის კურსი „საქანელას“ პრინციპით იცვლებოდა - ხან ევრო იყო „მძიმე“, ხან - აშშ დოლარი.

„10 წლის წინათ ლარის კურსი დოლართან მიმართებით იყო 2,11. ლარს ჰქონდა რეკორდიც - 1999 წლის გაზაფხულზე, 8 მარტს, კურსი 2.45-ით განისაზღვრა“, - აცხადებს სოსო არჩვაძე.

მისი თქმით, დღევანდელ ვითარებაში ლარის კურსის ცვლილება მოსახლეობამ მტკიცებულად რომ არ აღიქვას, საჭიროა, საბან-

კო სტრუქტურის ხელმძღვანელებმა და ხელისუფლების წარმომადგენლებმა მეტი განმარტებები გააკეთონ და თავიანთი დამოკიდებულებით მიმდინარე პროცესში გარკვეული სიცხადე შეიტანონ.

ექსპერტი არ გამორიცხავს, რომ ლარის კურსის ცვლილება სახელმწიფო ბიუჯეტის შევსებას, ხოლო, ინფლაციური პროცესი - ეკონომიკის ზრდის სტიმულირებასაც უკავშირდებოდეს. მისი თქმით, ბოლო 10 წლის განმავლობაში საქართველოს შიდა ბაზრის ფასები, თითქმის, გაორმაგდა და მსოფლიო ბაზრის ფასებს დაუახლოვდა. სამაშულო წარმოების განვითარებისთვის ერთ-ერთი სტიმული კი, სწორედ, ლარის დეველვაცია შეიძლება გახდეს.

პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარე დავით ონოფრიშვილი for.ge-სთან აცხადებს, რომ ლარის კურსი მნიშვნელოვნად არ დაეცემა და დაახლოებით, 1,7-სა და 1,8-ს შორის იქნება, უფრო კონკრეტულ მაჩვენებლებს კი, მისი თქმით, ბაზარი განსაზღვრავს.

„თუ ვინმეს აქვს მოლოდინი, რომ ინფლაცია იქნება მაღალი, ან კურსი მნიშვნელოვნად გაიქცევა, გეუბნებით, ეს არ მოხდება,“ - განმარტავს ონოფრიშვილი.

დეპუტატი დოლართან მიმართებაში ლარის კურსის დაცემის მიზეზებზეც საუბრობს და რამდენიმე ფაქტორს გამოჰყოფს - ბიუჯეტიდან ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსე-

ბას, საახალწლო პერიოდს და 2013 წლის განმავლობაში ქვეყნიდან გასულ კაპიტალს, რამაც მოკლე პერიოდში ლარისა და დოლარის მასას შორის დისპროპორცია გამოიწვია და გავლენა მოახდინა ლარის კურსზე.

„წლის განმავლობაში ასეულობით ათასი დოლარი გავიდა ქვეყნიდან, ძირითადად, ეს, ალბათ, ის თანხებია, რომლებიც კორუფციული ან სხვა სახის ბიზნესები იყო“, - აცხადებს დავით ონოფრიშვილი.

პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარის განმარტებით, დღეს ხელი-სუფლებად არც ცდილობს ლარის კურსის განსაზღვრას და ამ გზით საბჭოთა კავშირის ეკონომიკაში დაბრუნებას.

„საბჭოთა კავშირის ეკონომიკა ფიქსირებული კურსებით დასუფლებულია. უმართებულოა საუბრები, რომ ეროვნული ბანკი ვერ იჭერს კურსს, არც ცდილობს ამას. შემიძლია, გადაჭრით გითხრა, ლარის კურსი ვერსად გაიქცევა. ამისთვის რეზერვებიც არსებობს, ინსტრუმენტებიც აქვს ეროვნულ ბანკს და პარლამენტის საფინანსო კომიტეტიც აკვირდება პროცესებს, ისევე, როგორც სავალუტო ფონდი და მსოფლიო ბანკი. რამე განსაკუთრებული რისკები ვერ ვხედავ არ არის.

თანაც ამ პროცესის გამომწვევი რისკები, პრაქტიკულად, ნივთიერებულ ხდება - ახალი წელი გავლილია, ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსება ბიუჯეტში განერილი გეგმით - თვეობრივად და გეგმაზომიერად განხორციელდება, თუ ვინმეს რაღაც შიში ჰქონდა და ქვეყნიდან ფულს გატანა უნდოდა, უკვე გაიტანა“, - აცხადებს დავით ონოფრიშვილი.

მისივე თქმით, დღეს ინფლაციაზე საუბარიც შედეგადაა, რადგან ინფლაციის მაჩვენებელი დაახლოებით 2%-ია, ბიუჯეტში წლიური ინფლაცია კი 5%-ით არის განსაზღვრული.

მადლენა მახარაშვილი

ინფორმაცია მინისტრები 6300-ის ნახვლად 5000 ლარს მიიღებენ

მინისტრებს სახელფასო დანამატი უმცირდებათ. როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრის პრესსამსახურში აცხადებს, პრემიერმა აღნიშნული გადაწყვეტილება სარჯების შემცირებისა და მინისტრთა ხელფასებთან დაკავშირებით საზოგადოებაში გაჩენილ კითხვებზე რეაგირების მიზნით მიიღო.

„სარჯების შემცირებისა და მინისტრთა ხელფასებთან დაკავშირებით საზოგადოებაში მრავალგზის გაჩენილ კითხვებზე რეაგირების მიზნით, პრემიერ-მინისტრის გადაწყვეტილებით, მინისტრთა კაბინეტის წევრებს სახელფასო დანამატი შეუმცირდებათ. ნაცვლად 6300 ლარისა, მინისტრთა სახელფასო სარგო, სახელფასო დანამატთან ერთად 5000 ლარი გახდება“, - განმარტავს პრემიერის პრესსამსახურში.

შესაბამის ბრძანებას პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა ხელი უკვე მოაწერა.

ინტერპრასი

შავი ნაფხურები

ღამით კეზერაშვილთან დაკავშირებით სკანდალური ინფორმაციები იკვეთება და ამ საკითხით საქართველოს გარდა, უცხო ქვეყნის საგარეო მინისტრებიც არიან დაინტერესებულნი. კეზერაშვილის ფრანგი ადვოკატების განცხადებით, თავდაცვის ყოფილი მინისტრის წინააღმდეგ გამოძიება იარაღის უკანონო ვაჭრობის საკითხთან დაკავშირებით არ მიმდინარეობს.

რა კავშირი ჰქონდა კეზერაშვილს იარაღის ბიზნესთან, ამ საკითხის გასაგებება მთავარმა პროკურატურამ უკვე დაიწყო. ექსპერტი კავკასიის საკითხებში მამუკა არეშიძე იარაღის უკანონო ვაჭრობაში დავით კეზერაშვილის, ექსპრეზიდენტის მიხედვით სააკაშვილისა და მისი ბიძის თემურ ალასანიას ჩართულობის შესახებ საუბრობს და აცხადებს, რომ ახლა კეზერაშვილზე დამოკიდებულია, ამ კრიმინალურ საქმეში ამოტივტივდება თუ არა მისივე სააკაშვილის გვარი. For.ge მამუკა ბრემიძის ესაუბრა.

იარაღის ბიზნესში კეზერაშვილის მონაწილეობის საკითხზე გამოძიება დაიწყო პროკურატურამ. რამდენად ხმაურიანი იქნება გამოძიების დეტალები?

კეზერაშვილი იარაღით ვაჭრობის თემა ძალიან მაღალ ეშელონებშია გასვრილი. მასალები, რომელსაც დასავლური მხარე ფლობდა იმ ფორმებთან დაკავშირებით, რომლებიც იარაღს აწარმოებენ და იარაღის ტრანზიტს ეწევიან ახლო აღმოსავლეთის ხაზით, იყო ფაქტობრივი და ეს ყველაფერი დალაგდა, რასაც მიეცა უფრო კონკრეტული სახე.

ამ საქმეში ჩართული აღმოჩნდა ევროპის ზოგიერთი მაღალჩინოსანი, ბულგარეთი, ასევე იარაღით ვაჭრობაში ჩართული აღმოჩნდა ფინანსურად ისეთი შეძლებული ცნობილი ადამიანი, როგორიც არის გაიდამაკი, ებრაელი მილიარდერი. ეს ადამიანები ცნობილი არიან მყარი კავშირებით მსოფლიოში. მოკლედ, ეს ყველაფერი ძალიან შორს მიდის. კეზერაშვილი არის ამ კრიმინალური უზარმაზარი ბორბლის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი.

ადრე თუ გვიან, სულ მცირე, მონის სტატუსით მაინც უნდა მომხდარიყო კეზერაშვილის ახლობლის, ვინმე ნინუას დაკითხვა. არსებული ინფორმაციით, ნი-

„კეზერაშვილს იარაღის ბიზნესში გზა თემურ ალასანიამ გაუკვალა“

ნუა იყო იმ რამდენიმე ადამიანს შორის, ვინც ხშირად ჩადიოდა დუბაიში ცნობილი იარაღით მოვაჭრე ბუტის ოფისში. ბუტი ამერიკის ფედერალურ ციხეში იხდის სასჯელს, მის ადვოკატებს მომზადებული ჰქონდათ სარჩელი ამერიკის სააპელაციო სასამართლოში და კეზერაშვილის დაპატიმრების შემდეგ, სარჩელის შეტანისგან თავი შეიკავეს.

გარკვეულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით შემიძლია, ვიტყვარ, რომ კეზერაშვილის დაკავებამ ბუტის სარჩელს სააპელაციო სასამართლოში აზრი დაუკარგა.

კეზერაშვილი დაკავებულია არა მხოლოდ საქართველოს მხარის მოთხოვნით. იგი არც ისე სულადად ესეირნა მსოფლიოში. რასკვირველია, მას დასავლეთში, სხვადასხვა პოლიტიკური ფიგურებისგან ჰქონდა გარკვეული გა-

რანტიები, რომ ხელ შეუხებელი იქნებოდა. მაგრამ, როდესაც მისი საერთაშორისო სამართალდამცავი ორგანოები და პირველ რიგში ამერიკული სპეცსამსახურები დაინტერესდნენ, ყველა ეს გარანტია მოიხსნა. ფორმალურად, საფრანგეთის პოლიციის მიერ ის დაკავებულია საქართველოს ხელისუფლების მოთხოვნის საფუძველზე, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ ამაში დიდი როლი ითამაშა ამერიკულმა მხარემ.

ამერიკული მხარის გარდა, რო-

განა, საქართველოს აძლევდნენ საშუალებას, რომ შეეძინა იარაღი თავდაცვის მიზნით და ეს იარაღი, კეზერაშვილის მეშვეობით, მესამე ქვეყანაში ხვდებოდა, სადაც ამერიკულ ჯარისკაცებს სოცავდნენ - ფორმალურად ეს ასე გამოიყურებოდა.

როგორ ფიქრობ, არსებობდა თუ არა კავშირი იარაღის ვაჭრობის უკანონო საქმესთან დაკავშირებით ექსპრეზიდენტის ბიძის თემურ ალასანიასა და დავით კეზერაშვილს შორის? ცნობილია, რომ იარაღის

ვინაა, საქართველოს აძლევდნენ საშუალებას, რომ შეეძინა იარაღი თავდაცვის მიზნით და ეს იარაღი, კეზერაშვილის მეშვეობით, მესამე ქვეყანაში ხვდებოდა, სადაც ამერიკულ ჯარისკაცებს სოცავდნენ - ფორმალურად ეს ასე გამოიყურებოდა.

როგორ ფიქრობ, არსებობდა თუ არა კავშირი იარაღის ვაჭრობის უკანონო საქმესთან დაკავშირებით ექსპრეზიდენტის ბიძის თემურ ალასანიასა და დავით კეზერაშვილს შორის? ცნობილია, რომ იარაღის

ვინაა, საქართველოს აძლევდნენ საშუალებას, რომ შეეძინა იარაღი თავდაცვის მიზნით და ეს იარაღი, კეზერაშვილის მეშვეობით, მესამე ქვეყანაში ხვდებოდა, სადაც ამერიკულ ჯარისკაცებს სოცავდნენ - ფორმალურად ეს ასე გამოიყურებოდა.

უკანონო ვაჭრობის საქმეში მუდმივად ასოცირდებოდა მამა-შვილი ალასანიების სახელად...

კეზერაშვილი თავისი მდგომარეობიდან გამომდინარე, ასეთ მძიმე საქმეს რომ ვერ ანევედა, ამაში დარწმუნებული ვარ. კეზერაშვილი ერთი პატარა ქვეყნის რიგითი ჩინოვნიკი იყო, ვიდრე თავდაცვის მინისტრი გახდებოდა. რომ არა ვაკვალულის გზები, კეზერაშვილი ასეთ საქმეს ვერ გააკეთებდა.

აქედან გამომდინარე, ლოგიკურია, რომ მას ვიღაცა სერიოზული ფიგურა ესმარებოდა საქართველოდან, ან საქართველოს გარეთ. ყველაზე უფრო სერიოზული ფიგურა, რომელსაც ამის გაკეთება შეეძლო, ეს არის თემურ ალასანია. ამას მხოლოდ ლოგიკიდან გამომდინარე არ ვლამარაკობ. მაქვს სხვა ტიპის ინფორმაცია, კეზერაშვილს გზა გაუკვალა ალასანიამ. არა მხოლოდ მამა, არამედ შვილც ჩართული იყო ამ საქმეში.

ამ ვდგავარ და სხვაბვარად არ ძალმის!

დიხს, სააკაშვილი, თუ საპარტიო-ლო?

ერთის შეხედვით ძალიან მარტივი კითხვაა, მაგრამ როგორც ამ ბოლო თვეების განმავლობაში განვითარებულმა მოვლენებმა და საქართველოში მიმდინარე პროცესების მიმართ ზოგიერთი „მაღალნიშანი“ პოლიტიკოსის შეფასებებმა დაგვანახა, პასუხის გაცემა არც თუ ისე მარტივია.

როგორც ხედავთ ეს წერილი ყოველგვარი ისტორიულ-ლიტერატურულ-ფილოსოფიური შესავლის გარეშე დაიწყო. პირდაპირ საქმეზე გადავდივით იმიტომ, რომ ძალიან ადვილია (რა თქმა უნდა არა-ევროსაბჭოურად). ჩემი აღშფოთება კი იმ ანტიქართულმა, ანტიეროვნულმა და ანტი-სახელმწიფოებრივმა განცხადებებმა გამოიწვია, რასაც მმართველი პოლიტიკური ძალის ერთ-ერთი, ენ. „ინტელექტუალური“ ნაწილის, ანუ რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენლები აკეთებენ.

პრინციპში ყველამ კარგად ვიცით, ვინც არიან რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენლები. ვიცით მათი იდეოლოგია, მსოფლმხედველობა. მათი დამოკიდებულება ეკლესიასთან, მართლმადიდებლობასთან, საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიების სტატუსთან. ვიცით მათი გამოხატულებები ილია ჭავჭავაძის შესახებ. ვიცით, თუ „ვისი გორისანი“ არიან და „ვისი ძუძუ უწოვიათ“.

სწორედ ამიტომაც იყო, რომ თითქმის მაშინვე, როგორც კი ბიძინა ივანიშვილმა თავისი პოლიტიკური გუნდი წარადგინა და ამ გუნდში მთავარ პოლიტიკურ ძალად რესპუბლიკელები დასახელდნენ, სოციალურ ქსელ ფეისბუქში განჩნდა ჯგუფი სახელწოდებით „ბატონო ბიძინა, გადახედეთ თქვენს გარემოცვას“. სამწუხაროდ ამ ჯგუფის წევრთა აქტიურობა, მათი ნუხილი, მინოდებული ინფორმაცია და რესპუბლიკელების მხილების მცდელობა არაფერს ყურად არ იღო და დარჩა ხმად მლაღადებლისა უდაბნოსა შინა.

გარკვეული დროის განმავლობაში ამ პარტიის წარმომადგენლები ერთის შეხედვით „არაფერს აშევედნენ“. ისინი აქტიურად ილაშქრებდნენ ნაციონალური მოძრაობის ლიდერთა წინააღმდეგ და ქართული ოცნების სხვა წარმომადგენლებისგან განსხვავებით, დებატების დროს საკადრის პასუხს სცემდნენ ნაცრეფიშვილის ლიდერებს. დიხს, ისინი ფაქტობრივად ყველა სატელევიზიო დებატების დროს „გამარჯვებულები“ გამოდიოდნენ, მაგრამ, ჩვენდა სამწუხაროდ, ნაციონალებთან მათი ენ. „შეურიგებელი“ დაპირისპირება, მხოლოდ ამ ტელედებატების ფორმატში პოულობდა რეალურებას.

რესპუბლიკელების „წყალობით“ სამართლიანობის აღდგენის ნაცვლად მივიღეთ ყბადაღებული კოპობიტაცია. არადა პირველი ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ, სპეციალური საპარლამენტო საგამოძიებო კომისიის ხელმძღვანელი თინა ხიდაშელი უნდა ყოფილიყო. დიხს, თინა ხიდაშელი, რომელზეც მართლაც დიდ იმედებს ამყარებდნენ ქართველი ოცნების ფანები. „აი, ნახეთ შეიქმნება კომისია და ხიდაშელი გვაჩვენებს მათ ბუმბულს გაშლილ გაფანტულს ველადაო“ იძახდნენ და ელოდნენ. ჩვენც ველოდით, მაგრამ იმ კომისიის ნაცვლად, რომელიც ბოლომდე უნდა მოეცილებინა ნაციონალური ჭირი, ნაციონალური მოძრაობის, როგორც პოლიტიკური ძალის გადარჩენის გეგმა მივიღეთ.

„მე ძალიან ხშირად მიწევს იმის თქმა, განსაკუთრებით აქეთ ყოფნისას, ევროპაში, ამერიკაში, რომ ნაციონალური მოძრაობის, როგორც ყოფილი მმართველი პოლიტიკური ძალის გადარჩენა თუ პოლიტიკურ სპექტრში დარჩენა, ეს არის ქართული დემოკრატიის ამოცანა“ (ე. უსუფაშვილი. 2013 წ. 17 აპრილი რადიო თავისუფლების პრალის შტაბ-ბინა). და ეს განცხადება გავკეთდა ნაციონალური მოძრაობის მიერ პარლამენტის წინ რეზოლუციის მიზნით ჩატარებულ აქციაზე ორი დღით ადრე!

საპრეზიდენტო არჩევნების წინ საქართველოს მოსახლეობის დიდი ნაწილი გამოვიდა 2012 წლის პირველი ოქტომბრის ეიფორიიდან და სხვადასხვა კვლევის მიხედვით, სულაც არ აპირებდა იმ შედეგის „დადებას“, რომელიც თურმე „ქართული დემოკრატიის მთავარი ამოცანა“ ყოფილა. ზუსტად არ ვიცით, რა საუბრები იყო რესპუბლიკური პარტიის კულუარებში, მაგრამ ლევან ბერძენიშვილის ნათქვამმა **„ბურჯანაძეს ბაქრაძე მირჩევნია. ასეა იმიტომ, რომ ბაქრაძე რუსების პოლიტიკას**

სააკაშვილი VS საპარტიო

არ ატარებს. ამაშია საქმე, თორემ პიროვნულად, ბურჯანაძე არ არის ცუდი. ბაქრაძე თავაზიანი ახალგაზრდა კაცია, უბრალოდ ძალიან დიდხანს იყო სააკაშვილისა და ნაცმოძრაობის აღვირახსნილ ლიდერებთან. ისე კი, ორივე პარლამენტის თავჯდომარე იყო და არც ერთი არ ვარგოდა. კი ბატონო, გეთანხმებით, რომ პიროვნულად ერთიცა და მეორეც ოჯახში გაზრდილი ხალხია და უკეთესი ენა აქვთ, ვიდრე შალვა ნათელაშვილს“ – ყველაფერს ნათელი მოჰყვინა.

შეიძლება ვინმემ იკითხოს, რა საჭიროა ამ ყველაფრის გახსენება. ეს ხომ ისედაც ვიცით, ამის შესახებ მრავალჯერ თქმულა და დასწერილია.

არა, ბატონებო, გპირდებით, რომ როცა ამ პოლიტიკოსებზე, მათ პარტიაზე ვილაპარაკებ, ამ ფრაზებს ყოველთვის გავიმეორებ. გავისხენებ ლევან ბერძენიშვილის ენ. „დისიდენტურ“ წარსულს, გავისხენებ აფხაზეთის დამოუკიდებლობაზე გავკეთებულ განცხადებებს. ვიტყვი ამ ყველაფერს, რადგანაც ყველას უნდა გვახსოვდეს რესპუბლიკური პარტიის არსი, ის ანტიქართული ისუღი, რომლითაც ისინი არიან გაუძღვნილი.

თუ 2013 წელს რესპუბლიკური პარტია მხოლოდ „ნერტილოვანი, ლაზერული დარტყმის“ სტილში მოქმედებდა და მხოლოდ ნაციონალური მოძრაობის გადარჩენაზე ზრუნავდა, 2014 წელს, სულ რაღაც ორი კვირის განმავლობაში პირდაპირ საქართველოს წინააღმდეგ ფორსირებული ლაშქრობა წამოიწყო.

ჯერ იყო და პრემიერ-მინისტრის მრჩეველმა, რესპუბლიკური პარტიის შვილობილი არასამთავრობო ორგანიზაციის, საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის ყოფილმა თავჯდომარემ თამარ ჩუგოშვილმა პატრიარქის წინააღმდეგ გაილაშქრა. ვნებები ჯერ ბოლომდე ჩამცხრალი არ იყო, რომ სულ რამდენიმე დღეში „ჰომეროსისა და სოფოკლეს მცოდნე“, „დიდმა ინტელექტუალმა“, გასული საუკუნის 80-იან წლებში საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტთან მოთანამშრომლემ და დღეს დამოუკიდებელი საქართველოს პარლამენტის წევრმა ლევან ბერძენიშვილმა საკმაოდ „სანტიურესო“ შეკითხვა დასვა: **„სელის უფლებამ და საზოგადოებამ უნდა გადაწყვიტონ, საქართველო უფრო მნიშვნელოვანია თუ მიხვილ სააკაშვილი“**.

დასვა შეკითხვა და პასუხიც თავადვე გასცა: **თუ სააკაშვილი უფრო მნიშვნელოვანია, მაშინ უნდა დავიჭიროთ, მაგრამ უნდა ვიცოდეთ, რომ მსოფლიო ამას არ მოინდობს. სამწუხაროდ, დღეს სააკაშვილის რეიტინგი საქართველოს რეიტინგზე მაღალია“**.

უღირს კი ეს ქვეყანას, რომელიც ასეთი არჩევანის წინაშეა – ევროკავშირი თუ მი-

ხილ სააკაშვილზე შურისძიება, ანუ მომავალი თუ წარსული. ეს ამ ხელისუფლების სერიოზული პრობლემაა. ჩემი აზრით, ეს საკითხი შეიძლება, სხვაგვარადაც გადაწყდეს – იგი გმირად არ გამოვაცხადოთ, მაგრამ არც დავიჭიროთ“. **„სელის უფლებამ უნდა მიიღოს ისეთი გადაწყვეტილება, რომელიც კრიტიკის მიუხედავად, ისტორიული აღმოჩნდება“**.

„მე იურისტების საყვარელი ლათინური გამოთქმაა მომხრე ვარ, „იყოს სამართალი და დაინგრეს სამყარო“. დღეს მე მესმის, დღეს რომ ვთქვა, არ დავიჭიროთ, თქო, გამაკრიტიკებენ და იტყვიან, აი, მტერი და შეკრულია იმითაზრო. ხვალ თუ მოგხვდეთ ნატოში, ევროკავშირში და კი ცხოვრება თუ იქნა, შეიძლება, შევასხნოთ ვინმეს, რომ ეს გვინდოდა და მივალნიეთ. თუ ვერც სააკაშვილი დავიჭირებთ, ვერც ნატოში მოგვხვდით და ვერც ვერაფერი, ყველა ერთად გავილანდებით, ეს გასაგებია. თუ საქართველოს ინტერესები დაინგრევა, მე მაგ პატარა სამართლის, რომ სააკაშვილი ცინიში გაგუშვათ, მომხრე არ ვარ. ვფიქრობ, როცა სააკაშვილი არ ავირჩივთ, უკვე ძალიან სერიოზულია დავსაჯეთ, როცა გავლანდეთ და რაც ვუძახებთ, ის ვიძახებთ, უკვე დავსაჯეთ. ეს არის რთული პროცესები. ჩვენთვის მარტივი აღმოჩნდა ორი პატიოსანი არჩევნების ჩატარება და ახლა დემოკრატიის მე-2 კლასში ვართ. სააკაშვილის არდაჭერა გადაგვატყუებს მეოთხეში, ხოლო დაჭერით ისევ ნულოვან ჯგუფში აღმოვჩნდებით“.

დიხს, ბატონებო, ეს ადამიანი ფიქრობს (და ამტკიცებს), რომ საქართველოს რეიტინგი მკვლელ, მძარცველ, ტირან სააკაშვილზე ნაკლებია. ის სააკაშვილის კანო-

ნის დაცვითა და სრული სიმკაცრით დასჯას შურისძიებასთან აიგივეს და ამბობს, რომ დამნაშავეს დასჯა ეს წარსულია, ხოლო მისი ცინის კვლავს გარეთ პარპაში, ევროკავშირში შესვლის უმთავრესი პირობა. გვეუბნება, რომ თუ ევროკავშირში და ნატოში შევდივით და კაი ცხოვრება იქნა, შეიძლება შეგვახსენოს, რომ დამნაშავეს გაშვების გზით მივალნიეთ ამასო (ისემც მაგას რა ვუთხარი, ნატოსა და ევროკავშირში ყოფნა კაი ცხოვრებას არ ნიშნავდეს. ამას უკვე წვერი ქვეყნების მაგალითებით ვამბობ), მაგრამ თუ არ იქნა კაი ცხოვრება, გავილანდებითო.

ერთი ძველი ანეკდოტი გამახსენდა: ქუთაისში ატომური დაბომბვის სანაღამოდგო თავშესაფრები შეამონმეს. ცხადია, არც ერთი არ იყო წესრიგში. რას იზამთ, ატომური დაბომბვა რომ დაიწყოსო, ჰკითხეს მკაცრად. შევრცხვებით ბატონო, შევრცხვებითო.

გავილანდებითო, გვითხრა ლევან ბერძენიშვილმა (ისე რა მაგის პასუხია და რესპუბლიკელებს ლანძღვა დღესაც არ აკლიათ).

ის (მაპატიეთ, მაგრამ იშვიათი გამონაკლისის გარდა ლევან ბერძენიშვილს ამის შემდეგ სულ ნაცვალსახელით მოვისხენიებ) ფიქრობს და აპრობირი მოგვიწოდებს, რომ სააკაშვილის არდაჭერა დემოკრატიის მეოთხე კლასში გადაგვატყუებს, ხოლო დაჭერა ნულოვანში და ამავდროულად გვეკვლევება იმიტომ, რომ ლათინური გამოთქმის **„იყოს სამართალი და დაინგრეს სამყაროს“** მომხრეა.

ვერ „გვეიგე ოპელი!“ სიტყვით სამართლიანობის აღდგენის მომხრე ხარ და საქმით დამნაშავეს გაშვების? ლათინურად არ ვიცო, მაგრამ ქართულად ეგეთ საქციელს აფერისტომა ჰქვია.

ეს სიტყვები რომელიმე მაშალ ნაციონალს რომ ეთქვა, ასეთი რეაქცია ნამდვილად არ შეეძლოდა. არ შეეძლოდა არანაირი რეაქცია, რადგანაც მათი მხრიდან მსგავსი პოზიცია ბუნებრივია (არადა ხანდახან თვით ნაცებიც კი ამბობენ, დაგვიჭირეთ, თუ დამნაშავეები ვართო), მაგრამ ადამიანი, რომელსაც ყარაულის თოფის გავარდნასავით გაუმართლა და ამ გამართლებით მოხვდა საქართველოს პარლამენტში, ასეთ რამეს არ უნდა ამბობდეს.

ეს 1%-იანი რეიტინგის მქონე პარტიის წევრი, საქართველოს რეიტინგზე ლაპარაკობს და სისხლის სამართლის დამნაშავეს რეიტინგს ადარებს. აქ არ დავინყებ მისთვის იმის სწავლებას, რომ სამშობლო მის ნებისმიერ ლიდერზე უფრო მაღლა დგას. არ დავინყებ, რადგანაც ეს ქვეშაირიტება აქამდე თუ ვერ გაიგო და არ გაისისხლ-ხორცა, ანი ველარასოდეს ვერ გაიგებს.

წერილს ერთი შეკითხვით დავამთავრებ, რომელიც საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობას და პრემიერ-მინისტრს მინდა დაეუფლეს:

რატომ ვმთხვევ საქართველოს ინტერესებთან მიმართებაში „ქართული ოცნების“ და სელის უფლების ზოგიერთი წარმომადგენლის (ამ შემთხვევაში რესპუბლიკური პარტიის) პოზიციები „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრთა პოზიციებს?

არადა იმათ, ვისაც ძალგით ამ შეკითხვაზე პასუხის გაცემა, დროზე გაეცით, თორემ ქართველი ხალხი თავად გასცემს ღირსეულ პასუხს და მერე თქვენს თავს დააბრალეთ.

ვია გაბრიძია

ალიან-ჩალიანი

საგამოძიებო სამსახურმა ხელვაჩაურის ორი სოფლის რწმუნებულები დააქაპა

საპარტიოლო ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის თანამშრომლებმა ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ტერიტორიული ორგანოს სოფლების, სალიბაურისა და კაპრეშუმის რწმუნებულები ლევან ცეცხლაძე და დავით თურმანიძე დააკავეს.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ საგამოძიებო სამსახურიდან აცნობეს, მათ ბრალად ედებათ სამსახურებრივი სიყვალის და სამსახურებრივი უფლებამოსილების გამოყენებით, დიდი ოდენობით სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების თაღლითური გზით დაუფლება.

საგამოძიებო სამსახურის ცნობით, გამოძიებით დადგინდა, რომ დაკავებულებმა, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 10 500 კვადრატული მეტრი ფართობის მიწის ნაკვეთების ფიზიკურ პირებზე უკანონოდ რეგისტრაციისთვის, ყალბი ოფიციალური დოკუმენტები გასცეს, რითაც მოქალაქეები უკანონოდ დაეუფლნენ სახელმწიფოს კუთვნილ 169 541 ლარის ღირებულების მიწის ნაკვეთებს. გამოძიება მიმდინარეობს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 341-ე და 180-ე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილებით, რაც 6-დან 9 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

ინტერპრესი

შავი ნაწიხურები

„ქაზარაშვილს იარაღის ბიზნესში გზა თემურ ალასანიამ გაუკვალა“

როგორც ირევეა, მას შემდეგ, რაც ის გადავიდა კერძო სექტორში, 800-მილიონიანი ბრუნვა მხოლოდ 2012 წელს შექონდა. მხოლოდ იარაღის ბიზნესიდან შექონდა მის კომპანიას მილიარდნახევრიანი ბრუნვა?

იარაღის ფულიც იყო და სხვა ტიპის უკანონო გზით მიღებული ფულიც. მაგალითად, ჩვენ ხომ ვიცით, რომ ბიზნესმენების რიგი იდგა, რომლებიც თვის გარკვეულ მონაკვეთში იხდიდნენ შესაბამის ხარკს, შესაბამის ანგარიშზე, რომელსაც ხან შსს-ს განვითარების ანგარიში ერქვა, ხან კიდევ — რა. ეს ფულიც მიდიოდა იმ ოფშორებში. სქემა ასეთი იყო — ოფშორებში წასული ფული ნაწილობრივ იღებოდა, ნაწილობრივ იარაღის უკანონო შექმნა ხდებოდა. ის ფული ნაწილობრივ ბრუნდებოდა საქართველოში, როგორც უცხოური ინვესტიცია — იხარჯებოდა სხვადასხვა ინფრასტრუქტურულ პროექტში, შემდეგ, ამ ფულის გადაცემა ფსევდო ტენდერების მეშვეობით საკუთარ ფირმებზე ხდებოდა და ისევ უკან ამოიღებოდა, რომელიც ისევ ოფშორებში მიდიოდა. ახლაც, „ნაციონალური მოძრაობის“ აქციები, ასევე, მათ მიერ კონტროლირებადი მედიასაშუალებები, დღემდე ამ ფულით ფინანსდება.

იარაღის ბიზნესში კვებრაშვილი 2008 წლიდან რჩება?

შეიძლება 2008 წელს გააქტიურდა, მაგრამ „ბუკების“ ამბავი, რომელზეც უკვე ვისაუბრე, 2008 წლამდე მოხდა. კვებრაშვილიმ სტრუქტურა აიღო იმ წუთიდან როგორც კი გახდა თავდაცვის მინისტრი. რაც მეტი ფული დაეკრევა და მეტი კავშირები შეიძინა, მით უფრო აქტიური გახდა.

არსებობს ინფორმაცია, რომ კვებრაშვილის საქმიანობა ამერიკულმა სპეცსამსახურებმა გასაფრთხილეს...

ეს საქმე გაშიფრული იყო. ნუ დაგავიწყდებათ ამერიკის ფედერალური ბიუროს წარმომადგენლების საკმაოდ სერიოზული ვიზიტი. როგორც ჩემთვის არის ცნობილი, ზუსტად ამ თემაზე იყო ლაპარაკი, რომ იარაღის უკანონო ვაჭრობაში ხდება საქართველოს მონაწილეობა და საქართველოს ხელისუფლებას მოსთხოვეს, რომ ყურადღება მიექცია ამისთვის. სხვათა შორის, „თეთრი სახლის“ მხრიდან „ნაციონალური მოძრაობისთვის“ მხარდაჭერაზე უარის თქმის მიზეზი სწორედ ეს საქმიანობა იყო, რომელსაც ჩადიოდა საქართველოს ხელისუფლების ერთი რგოლი თავდაცვის მინისტრის თუ პრეზიდენტის სახით.

გამოითქვა ასეთი მოსაზრებაც, რომ კვებრაშვილს კავშირი შექონდა ალ-ქაიდასთან. როგორ ფიქრობთ, ექნებოდა თავდაცვის ყოფილ მინისტრს ამ დაჯგუფებასთან კავშირი?

ბუნებრივია, ასეთი ტიპის საერ-

თაშორისო ორგანიზაციებთან მას გარკვეული ჯაჭვი აკავშირებდა. გავანებოთ ალ-ქაიდას თავი, ნუ დაგვაინცხდება, რომ ალ-ქაიდას გარდა, მას კონტაქტი შექონდა კოლუმბიის მარქსისტურ იატაკქვეშეთთან, მათაც ამაზრავებდა იარაღით. ეს არის ძალიან მნიშვნელოვანი თემა, რადგან მარქსისტური იატაკქვეშეთი მჭიდრო კონტაქტშია ნარკოკარტრთან.

ვიდრე კვებრაშვილი არ იტყვის თავისი კავშირების, კონტაქტების, იარაღის უკანონო მოძრაობის თაობაზე, მანამდე ის სჭირდებათ ამერიკულ სპეცსამსახურებს. იქ საფრანგეთში რომ ზის, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ფრანგები აწარმოებენ მართო მის დაკითხვას. იქ ჩართულია სხვადასხვა ქვეყნის სპეცსამსახურები.

შეიძლება სააკაშვილამდე გავიდეს კვალი?

მინდა, გითხრათ, რომ ისრაელის ხელისუფლებაც ძალიან აღრენილია კვებრაშვილზე. ისინი თვლიან, რომ კვებრაშვილმა 2008 წელს ომის დროს, რუსეთს საშუალება მისცა ხელში ჩაეგდო ის ტექნოლოგიები, რომელიც ებრაელებმა გადმოგვცეს. ამასაც კვებრაშვილს აბრალებენ. ასე რომ, ვიდრე ეს პროცედურა არ მორჩება, მანამდე იქნება იქ.

თამთა ძარჩავა

გამოცა

ვიცოდით, საიდან მოვლივართ, საით მივლივართ...

გამოვიდა ჟურნალ „ცოტნიედელის“ მეშვიდე ნომერი

შურნალის ახალ ნომერში წინა პლანზე გამოტანილია ისტორიულ-პოლიტიკური მოვლენები, რომელსაც სათავე დაუდო ქვეყნის ახალ არეალში გადასვლას. აქვე იხივდება ქვეყნის პრემიერის, ბატონ ბიძინა ივანიშვილისა და პრეზიდენტის, ბატონ გიორგი მარგველაშვილის მიმართებული ქართველი ხალხისადმი, ამომრჩევლებისადმი — ეს არის ხედვა, თუ როგორ ვსაუბრობთ მათ საქართველო უახლოეს მომავალში.

შურნალის ეს ნომერიც ერთგვარი ანგარიშია საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ისადმი, რამდენადაც ის გახლავთ „ფაზისის“ საერო სამეცნიერო აკადემიის საპატიო პრეზიდენტი. უდიდესი სიამოვნებით იკითხება უნივერსიტეტის და უნივერსიტეტის საშობაო და სააღდგომო ეპისტოლეები, სადაც ახლებურად, ბრძენვაცის ხედვით არის გადმოცემული ღვთიური მადლმოსილება, რწმენის მნიშვნელობა ერის გასაერთიანებლად, ადამიანთა ცხოვრების უკეთ მოსაწყობად.

ეპისტოლეში უამრავი მარგალიტია მიმოხილული, რათა ერსა და ბერს აუხილოს სულიერი თვალის, რათა ხორციელ სიკვდილში შეიცნოს მარადიული სიცოცხლე. უამრავ კითხვას ბადებს წარსულის და დღევანდელი პერიპეტეების ანალიზი, პარალელები და დაპირისპირება. „ფაზისის“ საერო-სამეცნიერო აკადემიის პრეზიდენტი, ბატონი ნუგზარ ნადარაია წერილში „უკუსვლით დაშლისკენ თუ წინ — გაერთიანება-აღმშენებლობისკენ“ აღნიშნავს: „ისინი ამთლიანდნენ მამულს, იბრუნებდნენ დაკარგულ ტერიტორიებს, ჩვენ გვარგავთ, ისინი ცოდვებს სახალსოდ იწინებდნენ, ჩვენ მოუწინებელი ცოდვებით ვცხოვრობთ...“

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, „ფაზისის“ საერო-სამეცნიერო აკადემიის პრეზიდენტის წევრი, აკადემიკოსი როინ მეტრეველი ვრცელ სტატიას უძღვნის სრულიად საქართველოს სულიერ მოძრაობას. 1977 წლის 25 დეკემბერს ილია შიოლაშვილის საპატრიარქო ტახტზე აღსაყდრებით სრულიად საქართველოს გამოუზრუნველდა ნათელი. ავტორი დეტალურად აღწერს ეკლესია-მონასტრების აღდგენა-მშენებლობის, წიგნების, ჟურნალ-გაზეთების გამოცემას, ტიტანურ შრომას საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესიის ავტოკეფალიის საერთაშორისო აღიარების, საეკლესიო განათლების სრულყოფის, ქართული საგალობლების აღდგენისთვის.

შურნალში ცალკე განყოფილება არის წარმოდგენილი სიტყვაკავშირით ქართული მწერლობა და ხალხური ზეპირსიტყვიერება. აქ ყველა სიბრძნე, იაკობ ხუცესიდან მოყოლებული დღევანდელი დამთავრებული, ერთიანი მარგალიტების კრიალისადაა აკინძული. ეს არის ქართული გენიალური პოეტური სამყაროს რჩეულთა შორის რჩეული ნაწარები და მათ ყველა ქართველი უნდა იცნობდეს, იგი ყველა ოჯახში უნდა იდოს, რათა პოეტური — უცხო სამყაროს ხილვით დატკბეს, ქართული აზროვნების სიმაღლის გამო სიამაყით აღივსოს. აქ ყველა ეპოქა შეყრილი, ყველა თაობის სატიკვარი, მოკლედ, მთელი სამყარო ტრიალებს შურნალის 500 გვერდზე იდეებით, ფერებით, სახეებით, ასოციაციებით, მხატვრული ხედვით, ისტორიით ფილოსოფიით, მითებით და ლეგენდებით. უკვდავი კლასიკოსების შემდეგ გაეცნობით თანამედროვე პოეტებს, მწერლებს, განსაკუთრებით დიდი ადგილი ეთმობა ფაზისელთა-ფოთელთა შემოქმედებას. მწერლობას თოვზისა, მხატვრობას...

შურნალში ცალკე თავი ეთმობა დადიანების ცხოვრებას და მოღვაწეობას, ამის თაობაზე ახლახან გამოცემული წიგნის „დადიანების“ მიმოხილვას. აქ არის უნიკალური ფოტომასალები საქართველოს მეფე-მთავართა საგანძურზე, მათ ურთიერთობებზე მსოფლიოს უძლიერეს სახელმწიფოთა მეთაურებთან, მხატვრებთან, მწერლობასთან და ა.შ. დადიანების გვარი პრაქტიკულად პირველია, ვინც ევროპასთან მასშტაბიან, შედეგიან ურთიერთობას ამყარებს ბოლო საუკუნეების განმავლობაში.

„ფაზისის“ საერო-სამეცნიერო აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, აკადემიკოსი, აკადემიის სწავლული მდივანი ლიანა წურნუშია ვრცელ მონოგრაფიას უძღვნის უდიდეს სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწეს ნიკო ნიკოლაძეს, დაბადების 170 წლის-თავთან დაკავშირებით. სრულიად ახლებურად წარმოაჩენს ავტორი ნიკოლაძის ფილოსოფიურ-ესთეტიკურ, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ შეხედულებებს, ევროპულად მოაზროვნე დროსგასწრებული მოღვაწე ჩვენი თანამედროვე და ახალ დროებასაც გადაწვდება.

ცნობილ მეცნიერს გია კვაშილავას ეძღვნება თსუ კვლევითი და სასწავლო ცენტრის — „ენა, ლოგიკა და მეტყველება“, დირექტორის, ტეხასის უნივერსიტეტის მონვეული პროფესორის

ნანი ჭანიაშვილის ვრცელი წერილი ფესტოსის დისკოს გაშიფრასთან დაკავშირებით. ცალკე თავებად არის გამოყოფილი „სამხრეთ ევროპისა და ცივილიზაცია დედამიწაზე-ლეობისა და ენების შესახებ“

„კორიბანტების, კოლხური დამწერლობის სამეცნიერო საზოგადოების მიერ გამოცემული მოსაზრებები ფესტოსის დისკოსა და კლასის ხაზოვანი წარწერების გაშიფრვის შესახებ“ და ა. შ.

მკვლევარი მეცნიერი იოსებ ქაცარავა თავის ნაშრომში „აია სოფია, პირველი წარღვნილი ცივილიზაცია დედამიწაზე, ანუ დღევანდელი მარგლები, საინტერესო მასალებს გვაწვავს შუამერებამდელ ცივილიზაციაზე, ქალდეველებზე, რომელთა დროს მოხდა წარღვნა, რომელთაც ამის შესახებ გადასცეს კაცობრიობას და,

პირველ რიგში, შუმერთა ცივილიზაციას. ნაშრომში საფუძვლიანად არის მოტანილი ფაქტები, მასალები კოლხური ცივილიზაციისა და მისი ღვთაების უპირველესობაზე, როგორც კაცობრიობის გვარის შემქმნელზე, იგი არსებობდა ათასწლეულობით ადრე, ვიდრე აბრამისა და მოსეს ღმერთი — ე-ანქე-აია — ეს გახლავთ სიბრძნის და უკიდევანობის ღვთაება.

უდაოდ საინტერესოა აკადემიკოსების გიორგი ჩიტაიას და რევაზ პაპუაშვილის მეცნიერული კვლევები, „წმინდა სოფიოს ეკლესია“ და „ეგეოსური სამყარო და კოლხეთი“.

ქ. ფოთის მეტად საჭიროებო პრობლემის გადაჭრის გზებს გვათავაზობს „ფაზისის“ საერო-სამეცნიერო აკადემიის სამეგრეოსა და ფოთის სათაო რეგიონული ორგანიზაციების კოორდინატორი, აკადემიკოსი ვაგნერ მხეიძე ნაშრომში „ქ. ფოთში რიონის წყალგამყოფი ჰიდროკვანძისა და ქალაქის არხის შესახებ“, „ზღვის ნაპირდაცვის, კაპარჭინისა და პალაისტინის გამტკნარების პრობლემები და მისი გადაჭრის გზები“.

კუკური ფიფია — აკადემიის ნამდვილი წევრი, კოლხური კულტურული მემკვიდრეობის კვლევის ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტი სტატიის „საქართველოს სახელმწიფოებრიობის ქომაგი თუ უცხო ქვეყნის აგენტები?“, მწვავედ აკრიტიკებს კოლხურ-იბერიული ღირებულებების გაუფასურების მცდელობისთვის ვაიმეცნიერებს თსუ საეკლესიო მოღვაწეთ.

ძნელია ყველა ნაშრომის, სტატიის ჩამოთვლა. შურნალში საინტერესო წერილები ეძღვნება გამოჩენილ საზოგადო და სახელმწიფო, საეკლესიო მოღვაწეთა, მწერალთა, ხელოვანთა ცხოვრებას.

შურნალ „ცოტნიედელის“ მე-7 ტომის გამოცემელი, იდეის ავტორი და მთავარი რედაქტორია ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, „ფაზისის“ საერო-სამეცნიერო აკადემიის პრეზიდენტი ნუგზარ ნადარაია.

შურნალ „ცოტნიედელის“ რედაქციას მადლობას უხდის მხარდაჭერისთვის ფოთის მაჟორიტარ დეპუტატს, პარლამენტარ ეკა ბესელიას, ფოთის მერსა და ქალაქის საკრებულოს სრულ შემადგენლობას, მეცნიერებს, მწერლებს, პოეტებს, ხელოვნების მუშაკებს.

შურნალ „ცოტნიედელში“ ისტორიის ბევრი ნაცარმოყრილი ფურცელია გაცოცხლებული, რასაც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს — ვიცოდეთ, საიდან მოვდევართ, საით მივდევართ...

ზურაბ აბრალავა, „სრ“ სპ. კორ. ქ. შოთო

პრჩილ სომასურიძე: გაღმარებული, ხელახლა შეიქმენა ისეთი რეპროდუქტოლოგიის ინსტიტუტი, რომელზეც იოსებ შორდანიას ოცნებობდა

პრჩილ სომასურიძის რეპროდუქტოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტმა ამ დღეებში დაიწყო ფუნქციონირება. თვედორე მღვდლის 13-ში მდებარე შენობის მე-7 სართულს ეტეობა კიდევ ახალი რემონტის კვალი, თუმცა ვესტიბიულში პაციენტების სიმრავლე იმაზე მიაჩნდება, რომ ინსტიტუტმა ნდობა უკვე მოიპოვა და შემდგომშიც ასევე გააგრძელებს.

ნომრის სტუმარია ინსტიტუტის სულისჩამდგმელი და ხელმძღვანელი, პროფესორი პრჩილ სომასურიძე:

— ბატონო პრჩილ, ჩვენი გაზეთი წლების განმავლობაში თქვენთან თანამშრომლობდა, როგორც უორდანიას ინსტიტუტის დირექტორთან, ამჯერად კი შექმნილი ალტერნატიული დაწესებულება, რომელიც ძალიან წააგავს ძველ უორდანიას ინსტიტუტს. რატომ განდა აუცილებელი ახალი ინსტიტუტის შექმნა?

— კი არ წამოვედი, არამედ გამომაგდეს. რატომ? ალბათ, ჩემი პროფესიონალური „შუესაბამობის“ გამო. სერიოზულად კი, შეგასხენებთ, რომ ჩემთვის უსიამოვნოა დალატსა და გადაგდებზე აგებული და ჩვენი თანამედროვე საზოგადოებისათვის ბანალური ბინძური ისტორიის გახსენება. ვფიქრობ, რომ არც პაციენტული მკითხველისთვისაა ეს საინტერესო...

— თუმცა იოსებ უორდანიას, მისი ტრადიციები და ინსტიტუტი არ შეიძლება იყოს არც თქვენი და არც ვინმეს კერძო საკუთრება. ის არის საქართველოს ისტორიისა და მისი ხალხის კუთვნილება...

— გეთანხმებით. უორდანიამ იგი დააარსა მთელი ქვეყნისთვის, მისი კეთილდღეობისა და განათლებისთვის, ინფორმირებისთვის, საერთაშორისო კონგრესებისა და კონფერენციებისთვის. სამწუხაროდ, ამჟამად მსგავსი არაფერი ხდება. ბუნებრივია, ამ ყველაფერს გულგრილად ვერ ვუყურებდი. ეს ჩემი უპასივებელი შედეგია იქნებოდა. გადავწყვიტე, ჩემი წუთისოვლის დასრულებამდე ხელახლა შევექმნა და დავუთოვო ჩემს ქვეყანას სწორედ ისეთი ინსტიტუტი, როგორც იოსებ უორდანიას ოცნებობდა. ინსტიტუტი ორიენტირებული იქნება არა ფულის კეთებაზე, არამედ განათლებაზე, სწავლებაზე, საერთაშორისო დონეზე საქართველოს რეპროდუქტოლოგიის დაბრუნებაზე... მართლაც, რომ ბევრი საინტერესო იდეა და პროექტი გვაქვს განსახორციელებელი.

— წლების განმავლობაში მქონდა გამოუყენებელი ფართი ქალაქის ცენტრში, რომელიც გავარემონტე და აქ განვათავსე ახალი ინსტიტუტი. მართალია გითხრათ, შემეძლო ეს ფართი გამეყიდა, ან გამექირავებინა, რომელიც თავისუფლად მყოფოდა ნორმალური ცხოვრებისთვის სიცოცხლის ბოლომდე, მაგრამ, ამის მაგივრად, თავი შევკავე უდიდეს ხათბალაში, თითქმის თავიდან დავინყე ცხოვრება 70 წლის ასაკში და შევქმენი ასეთი ცენტრი „რეპროდუქტოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი“.

— სულ რაღაც ერთი კვირის გახსნილია, თუმცა, გამაოცა პაციენტების სიმრავლემ... — ეს ალბათ, იმის დამსახურებაა, რომ ჩვენთან ბევრი კარგი ექიმი მოვიდა სამუშაოდ. არავინ დამიპატიჟებია, მით უმეტეს, არავისთვის დამიძალეობა, ეს იყო მათი პირადი გადაწყვეტილება და მოტივაცია. მაგალითისათვის შემიძლია

დაგისახელოთ ცნობილი გინეკოლოგი და რეპროდუქტოლოგი ლალი ფხალაძე, რომელსაც უორდანიას ინსტიტუტში მშვენიერი ანაზღაურება და პატივისცემა ჰქონდა. ჩვენთან მოვიდნენ სხვა შესანიშნავი ექიმებიც...

— შემიძლია, გაგაცნოთ ახალგაზრდა, პერსპექტიული რეპროდუქტოლოგი ლუდმილა ბარბაქაძე... მოკლედ, ჩემთვის ასეთ კოლექტივთან თანამშრომლობა სასიამოვნოც არის. განსაკუთრებით მინდა აღვნიშნო ჩვენი ჰორმონული ლაბორატორია, რომელსაც ქალბატონი ნანა კვაშილავე ხელმძღვანელობს და რომელიც არის ყველაზე სანდო. სწორედ აქ გაკეთებული ანალიზები ასახავენ ზუსტად ჩვენი პროფილური პაციენტების ჯანმრთელობის მდგომარეობას...

— ბატონო პრჩილ, რეპროდუქტოლოგია თავისი არსით ნიშნავს ზრუნვას ერის გამრავლებაზე, შობადობაზე, ჯანსაღ მშობალზე. თუმცა, ის საქმე, რასაც თქვენ აკეთებთ, ვთქვათ, ნელოგური განაყოფიერება, სუროგაცია, კონტრაცეპცია თუ სხვა, აღმოჩნდა, რომ წინააღმდეგობაში მოდის საეკლესიო ნორმებთან, რაც გამოითქვა კიდევ საშობაო ებისტოლში...

— დიას, ამ მიმე და დიდმა ტალღამ თითქოს უკვე გადაიარა, მაგრამ, დარჩა კითხვა — რა ხდება რეალურად. მართლაც ასეთი დიდი შუესაბამობა ჩვენს საქმიანობასა და ეკლესიას შორის?

— მაშინ, როცა თქვენი იდეოლოგია და პატრიარქის სურვილი თითქმის იდენტურია — ზრუნვა მშობალზე, რა მოხდა, რატომ არის ეს ყველაფერი არასწორად აღქმული და გაგებულნი?

— მიმანია, რომ ეს დასაბანი გაუგებრობის ბრალია. ინფორმაცია არის არასწორად მიწოდებული და, შესაბამისად, გაგებულნი არის არასწორად. ამის შესახებ მე სხვა მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებსაც მივეცი კომენტარი. თუმცა, განვემორდები და კიდევ ერთხელ ვიტყვი: რასაც ამბობს ჩვენი პატრიარქი, იმას არ სჭირდება კომენტარი, არამედ შესრულება უნდა! თუმცა, პატრიარქი, რომელსაც მე უდიდეს პატივს ვცემ, აგრეთვე არის ადამიანი. მას ჰყავს მრჩეველი მთელი ჯგუფი, რომლებიც ძირითადად კარგად არ თმევენ თავს მათ საპატიო მოვალეობას, თუმცა, ისეთ საჩოთირო სფეროში, როგორც რეპროდუქტიული ჯანმრთელობა, როგორც სწანს, მრჩეველები ვერ გაერკვნენ არსში და ინფორმაციაც არასწორად მიანოდეს.

— შეცდომის მთავარი მიზეზი გახლავთ იმის გაუთვითცნობიერებლობა, რომ სუროგაციასა და ხელოვნურ განაყოფიერებას ერთმანეთთან არაფერი აერთო არა აქვთ. ებისტოლში კი ეს ორი მეთოდი გაიგივებულია, რაც იმთავითვე მიუღებელია. ასეთმა არასწორმა მიდგომამ წარმოშვა გაუგებრობა თვით პატრიარქის მიმართ და ასევე ჩემს მიერ დაარსებული უშვილობის მკურნალობის ულტრათანამედროვე მეთოდის ე.წ. ინვიტრო განაყოფიერების მიმართაც. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ჩემი პროფესიის მიუხედავად, მე ვცხოვრებ იმ კოდექსით, რომელსაც ქადაგებს ჩვენი პატრიარქი და რასაც მირჩევს ჩემი სულიერი მამარევაბ სიხარულიც, რომელიც ჩემზე, ალბათ, 20 წლით უმცროსია.

— მაშინ პრობლემა რაშია, რატომ ასცდა ერთმანეთს თქვენი და ეკლესიური მიდგომა?

— სუროგაციასთან მიმართებაში, მორალური თვალსაზრისით, ჩვენც ეკლესიის მსგავსად, ვფიქრობთ, რომ თემა საჩოთიროა. სუროგაცია არის რეპროდუქტიული ჯანმრთელობის ერთერთი სფერო, მაგრამ ის არაფერ განსაკუთრებულს არ წარმოადგენს და არც ჩვენთვის არ არის საინტერესო. ჩვენ ამ კუთხით არც ვმუშაობთ... როგორც მე ან-გინეკოლოგებისათვის, ჩვენთვის სულერთია, ორსული სუროგატი დედაა თუ „ორპირი ქარით დაორსულდა“. მთავარია, მას დავეხმაროთ, მივიყვანოთ, მას დავეხმაროთ, მივიყვანოთ მშობიარობამდე, გაჩნდეს ჯანმრთელი ბავშვი. ამდენად სუროგაციასთან მხოლოდ სამედიცინო დამოკიდებულება გვაქვს.

— ქალბატონო ლუდმილა, თქვენც ასევე მიიწვევთ, თუ სხვაგვარი ახსნა გაქვთ?

ლუდმილა ბარბაქაძე: — სუროგატული დედა — დამხმარე რეპროდუქტიული ტექნოლოგიაა, რომლის დროსაც ქალი ნებაყოფლობით თანხმდება ორსულობაზე იმ მიზნით, რომ ატაროს და გააჩინოს ბიოლოგიურად სხვისი ბავშვი, რომელიც შემდგომში გადაეცემა გენეტიკურ მშობლებს. უხეშად თუ ვიტყვი, ქალი საშვილოსნოს აქირავებს. ამიტომაც არის, რომ თანამედროვე მსოფლიოში ფეხს უფრო მეტად იკიდებს ხელოვნური განაყოფიერების თანამედროვე მეთოდი, ანუ ინვიტრო განაყოფიერება. სამწუხაროდ, ჩვენს რეალობაში სულ უფრო მეტ ქალს აღენიშნება სხვადასხვა გინეკოლოგიური დაავადებები. უნაყოფობა რჩება სამედიცინო და სოციალურ პრობლემად, რომლის სისშირე პოპულაციაში 15 პროცენტს შეადგენს. ძალიან მძიმე ალსაქმელი და მისაღებია დიაგნოზი — უშვილობა. ხშირად ადამიანები ამის გამო ღრმა დეპრესიაში ვარდებიან და ფსიქოლოგიურ დახმარებასაც კი საჭიროებენ.

— მკითხველმა ჩვენი გაზეთიდან და, ალბათ, სხვა წყაროებიდანაც ძირითადად იცის, თუ რა არის ინვიტრო განაყოფიერება, თუმცა, მინც გკითხავთ, რამდენად არის შენარჩუნებული ასეთ შემთხვევაში გენეტიკა?

— აბსოლუტურად. ინვიტრო განაყოფიერება გამოიყენება, მაგალითად, როდესაც საშვილოსნოს გარე ორსულობის შედეგად ამოკვეთილია ორივე ფალოპის მილი, ან მენჯის ანთებითი დაავადებების გამო მიღები არის გაუფიქროსი. მაშინაც კი, როდესაც მამაკაცს ადენიშნება სპერმატოგენეზის მძიმე დარღვევები... პირველ ეტაპზე ხდება ორივე პარტნიორის სრულფასოვანი გამოკვლევა, რაც საშუალოდ 2-4 კვირას მოიცავს, ამის შემდეგ შეირჩევა მკურნალობის ადექვატური მეთოდი. განაყოფიერების პროცედურა შემდეგში მდგომარეობს: კვერცხუჯრედის მიღება დედის ორგანიზმიდან ხდება. ხოლო მისი განაყოფიერება გენეტიკური მამის სპერმით ხდება ორგანიზმს გარეთ — სტერილურ პირობებში. მიღებული ემბრიონი ინკუბატორში ვითარდება 2-

წლის განმავლობაში, რის შემდეგაც ხდება მისი გადატანა გენეტიკური დედის საშვილოსნოს ღრუში შემდგომი განვითარებისთვის. დღეისათვის მსოფლიოს წამყვანი კლინიკები ორიენტირებული არიან, მიიღონ კვერცხუჯრედების ის აუცილებელი რაოდენობა, რომელიც საკმარისი იქნება ერთი გადატანისთვის. თუკი მოხდა საჭიროზე მეტი რაოდენობის კვერცხუჯრედის მიღება, ხდება მათი გაყინვა. იმ შემთხვევაში, თუ საჭირო გახდება განმეორებითი გადატანის ჩატარება ან წყვილმა მოინდომა მეორე შვილის გაჩენა, ხდება შენახული კვერცხუჯრედების გაღობა. ანუ დღეისათვის ემბრიონის განადგურება პრაქტიკულად არ ხდება. ძველი, ეგრეთ წოდებული „რედუქციის“ მეთოდი ჩვენ არასოდეს გამოვიყენებია.

ჩატარებული კვლევები ადასტურებს, რომ ინვიტრო განაყოფიერების შემდეგ დაბადებული ბავშვები არ განსხვავდებიან ჩვეულებრივი ბავშვებისაგან, ისინი იბადებიან ჯანმრთელები, იზრდებიან ბედნიერები, ვინაიდან ნანატრი შვილები არიან, ამასთანავე გამოირჩევიან მაღალი გონებრივი განვითარებით.

— ბატონო პრჩილ, როგორც ვიცი, თქვენ პირადად იცნობთ ინგლისელ ლუიზა ბრაუნს, მსოფლიოში პირველ ინვიტრო განაყოფიერების შემდეგ დაბადებულ ბავშვს. პრჩილ სომასურიძე: — დიას, ის ახლა 35 წლის გახლავთ. გარეგნობით გამორჩეული, დახვეწილი ქალბატონია. მას პირველად შეეხვდი, როცა ის იყო 8 წლისა, შემდეგ 18 წლისა, ამას წინათ ვნახე. დაოჯახდა და ფიზიოლოგიური მშობიარობით გააჩინა შვილი. ამჟამად მსოფლიოში ინვიტროს შემდეგ დაბადებულ ბავშვთა რიცხვმა 7 მილიონს მიაღწია.

საქართველოში დაბადებული პირველი ასეთი ბავშვი ახლა 14 წლისაა, რომელიც მშვენიერი მოზარდია. ზოგადად, ასეთი გზით დაბადებული 3 ათასი ბავშვი ცხოვრობს საქართველოში. მართალია გითხრათ, როგორი გზითაც არ უნდა იყოს გაჩენილი ბავშვი, ის ღვთის შვილია და არ შეიძლება ვინმე თქვას, რომ ის არასრულფასოვანი ან არასასურველია.

— ახლა ინსტიტუტშიც იყენებთ, ალბათ, ამ მეთოდს, თქვენს მიერ დაარსებულს და ამბობთ რაზე?

— სამწუხაროდ, ჯერჯერობით ვერ ვახერხებთ. გასარემონტებელია ამ სართულის მეორე ნაწილი, რომელსაც სჭირდება სოლიდური ინვესტიცია. მოგესხენებთ, რომ სინჯარაში განაყოფიერება გახლავთ ძვირადღირებული მეთოდი, ტექნიკურად რთულად შესასრულებელი, შეიძლება ითქვას ელიტარული და დიდ ფინანსებს უკავშირდება.

— და ბოლოს, საინტერესოა ფასები, რეპროდუქტოლოგიის ცენტრი ამ მხრივ თუ გამოირჩევა?

— ჩვენთან ფასები ნორმალურია, შესაბამისი ქართული რეალობისა. ჩვენ არ ვართ ორიენტირებული კომერციულ ინტერესებზე, პირიქით, ჩვენი მიზანია იდეოლოგიის ხორცშესხმა, რაც უორდანიამ გვიანდერძა. მან ვერ მოასწრო საკუთარი იდეების განხორციელება, ვინაიდან ინსტიტუტის დაარსებიდან 3 წელიწადში დაიღუპა ავიაკატასტროფაში. მე კი ყველა ჩემი შესაძლებლობითა და რესურსით ვცდილობ, ბოლომდე მივიყვანო მის მიერ საფუძვლად ჩაყრილი საქმე, ამასთანავე, ვცდილობ, საერთაშორისო არენაზე უკვე არსებული ღირსეული ადგილი შეინარჩუნო ქართულმა რეპროდუქტოლოგიამ.

ესაუბრა თაა მოსია

ფილმი და გაყურებელი

90-იანი წლები არც ისე დიდი ხნის დასრულებული იყო, „ვარდების რევოლუცი- აც“ გზაში იყო... თბილისში სასტუმრო „მე- ტისის“ წინ სალამო საათებში ერთი ახა- ლგაზრდა ქალი მარტო იდგა. ძიძა მუ- შაობდა და იმ სალამოს ჩვეულებისამებრ სახლში ბრუნდებოდა. უცებ საიდანღაც დიდი სიჩქარით მომავალი, კაცებით სავსე მანქანა გამოჩნდა და ქალთან ხმაურით დაამუხრუჭა. კაცებმა ავტომანქანაში ჩაჯდომა უხამსად შესთავაზეს. ქალი წინ გაიქცა, მანქანა კი ნელა მიჰყვებოდა და თან გზადაგზა იქ მსხდომნი მანქანაში ეპა- ტიუებოდნენ... ამ დროს სამარშრუტო ტაქ- სი გამოჩნდა, ქალმა ხელი დაუქნია, ტაქსი გაჩერდა და ახალმა მგზავრმა კარი მთელი ძალით გამოიჯახუნა... ეგონა, რომ სამშ- ვილობის იყო. მაგრამ არა. ცოტა ხანში იმ მანქანამ სამარშრუტოს გაუსწრო, სამი კაცი გადმოხტა ავტომანქანიდან და ტაქსს გასაჩერებლად ხელი დაუქნია. შეშინე- ბულმა ქალმა რამდენჯერმე სთხოვა მძღოლს, „ნუ გააჩერებთ, მე მომდევნ, ნუ გააჩერებთ!“... მძღოლმა გააჩერა... ალბათ, სამჯერ 50 თეთრისთვის. პურის ფულისთვის. ხალხით სავსე სალონში კა- ცები შევარდნენ და სამიზნე გადმოათრი- ეს. სალონში მსხდომი ადამიანთაგან ეს ძალადობა არავის გაუპროტესტებია, არც მძღოლს არც მგზავრებს. არავის. არავინ გამოსარჩელებია და არც დაუყვირია: „შეი, თქვე @@@ რას აკეთებთ?!“ არავინ და- რეკა პოლიციაში. სამარშრუტო დაიძრა. მოტაცებული გოგონა კი სადღაც „ბარა- კებში“ დაქირავებულ ფართში მიათრიეს და იმ ნაძირლების რამდენიმეკაციანი ბან- დამთელი ღამე აუპატიურებდა. მერე აბა- ნოში წაიყვანეს და იქაც აუპატიურებდ- ნენ. იმ ღამეს იქ მხოლოდ აბანოს დარა- ჯი იყო. მასაც სთხოვა ქალმა, მიშველე- თო. მაგრამ, ამოდ. დარაჯმა „მხიარული კამპანია“ უპრობლემოდ შეუშვა. ქალს აუპატიურებდნენ „მონკების“ თანდასწ- რებით. მაშინ, როცა დედაქალაქს მშვი- დად ეძინა. მშვიდად ფშვინავდნენ სამარ- შრუტოს მძღოლიც. ალბათ, მის გვერდით - მისი ცოლიც; ვახშით დანაყრებული ქა- ლიშვილ-ვაჟიშვილი და მისი „პურის ფუ- ლის“ 50-თეთრიანი მგზავრებიც...

ეს რეალური ამბავი, რომლის შესახებ- ბაც ათი წლის წინათ მე საგაზეთო მასა- ლა მოვაშუბადე (მსხვერპლიც გავიცანი, რომელმაც თავის მოძალადეებს უჩივლა. ყველა დაიჭირეს. დადგენილი ჭკუასუს- ტობის გამო ერთ-ერთი ციხეს გადაურ- ჩა - იგი გაუპატიურების პროცესს „მხო- ლოდ“ უყურებდა. აქ აღარ მოყვები სა- მედიცინო ექსპერტიზის დროს გადატა- ნილ ზღვრულ შეურაცხყოფას და ყველა- ფერ იმას, რაც ამ საქმის გახმაურებას მოჰყვა), მაშინ გამახსენდა, როცა ახალი წლის დასაწყისში იანვრის ერთ დღეს ნიუ იორკში ლინკოლნ ცენტრის „ელინორ ბუ- ნინ მანრო კინოცენტრში“ ნანა ექვთიმიშ- ვილისა და სიმონ გროსის „გრძელ ნათელ დღეებს“ (ფილმის სახელწოდება ასე გა- დაითარგმნა: „In Bloom“, ანუ „ყვავილ- ბისას“) ვუყურებდი. ფილმი სამოქალაქო ომის ისტორიას მიჰყვება და იწყება 90- იანების მუდმივად თანმდევი ქართული რუტინის - პურის რიგისა და იქ მოჭიდავე ადამიანების ჩვენებით... 14 წლის ასაკის ორი განუყრელი თანაკლასელი, მეგობარი ეკა (ლიკა ბაბლუანი) და ნათია (მარიამ ბოკერია) ყოველდღე პურის რიგში დგა- ნან, იქ, სადაც, ყოველ წამს შეიძლება შე- იარაღებული ადამიანები (დიდი მიხედვარ არ უნდა იმას, რომ ისინი „მხედრიონელე- ბი“ არიან, ანდა კიდევ რომელიმე სხვა დაჯგუფების წევრები) მოქანდნენ და ურიგოდ იმდენი პური აიღონ, რამდენიც უნდათ. ალბათ, უფასოდაც. მთელს რიგში მხოლოდ ერთმა ასაკოვანმა ქალმა ამო- ილო ხმა. ისიც მოკრძალებით. დანარჩე- ნი დუმან. ეშინიათ. ანდა აზრს ვერ ხედა- ვენ. ჰოდა, მოვარდება შავი „გაზ დვად- ცატქტირე“ და ბიჭები ამ ხალხმრავალი რიგიდან ნათიას იტაცებენ. ასე ვთქვათ, არა „სახმარად“, არამედ ძმაცაცზე მი- სათხოვებლად, მის გასაბედნიერებლად. რიგიდან ეკა გამოიბრუნა; მანქანას, რომელ- შიც ნათია ჩატენეს, დასდევს და იქ მსხდომთ უყვირის: „თავი დაანებეთ! თავი დაანებეთ! ნათია! ნათია!“. ნათიას კი სუს- ტად ამოხდებდა მეგობრის სახელი... მანქანა მოსახვევში უჩინარდება. ეკა ბრუნდება და რიგში მდგომ უფროსებს ეუბნება ყვე- ლაფერს, რასაც მათზე ფიქრობს. მათ იმ

90-იანების „ბრძოლი ნათელი დღეები“

უშვერი სიტყვებით აგინებს, რომლებსაც რიგში მდგომნი მიიღებდნენ პურის ური- გოდ ალებას, სიტყვიერად ან ფიზიკურად რომ შეინაღამდებდნენ. ანდა სუ- ლაც მათ ავტომანქანის კაკანს მოასმენინებ- დნენ, იმ „ხმაურს“, რომელიც 90-იანების დასაწყისში დიდი თუ პატარა ქართული ქალაქის განუყრელ „საუნდტრეკად“ გა- დაქცეულიყო. ვიღაც ხნიერი კაცი რიგი- დან გამოდის და ეკას სახეში ისე გაარ- ტყამს, რომ ბავშვი ძირს დაეცემა. აბა, „მხედრიონელს“ ხომ არ გაარტყამდა? აქ კი ერთი „უპატრონო“, სიფრიფინა ბავშ- ვია, გოგონა, რომელსაც ერთი წუთის წინ მეგობარი მოსტაცეს. ჰოდა, მასზე ძალა- დობა „მოსულა“. ის ხელს ვერ შეგიბრუ- ნებს. სუსტზე ძალადობა ხომ ასეთი ად- ვილია... კადრში ჩანს, რომ არავინ იძვრის ადგილიდან, ეკა რომ აიყვანოს. ამ ეპი- ზოდმა ისიც გამახსენა, თანამედროვე ტექ- ნოლოგიის ნაყოფ სოციალურ ქსელ ფე- ისბუქში როგორ დადო ვიღაც ქართველ- მა მომხმარებელმა „იუთუბიდან“ ალებუ- ლი შემდეგი შინაარსის ვიდეონაწყვეტის ბმული: ერთ-ერთ კვიკასიურ რესპუბლი- კაში, ქორწინლის საცეკვაო მოედნიდან მთელი დარბაზის თანდასწრებით გოგო- ნას იტაცებენ. თუმცა, იქ ადამიანები წა- მოხტებიან მაინც და მომტაცებლებს გა- ეკიდებიან. საყურადღებო იყო ამ ნეორე- ალისტური მიზანსცენის გარშემო ქართ- ველი ფეისბუქმომხმარებლების კომენტა- რები. დაეთვალე კიდევ. სულ 122 კომენ- ტარი. აბსოლუტურად ყველა ქილიკობა- და, ქალი და კაცი, უფროსი და უმცრო- სი. დასცინოდა და იცინოდა ადამიანის გა- ტაცებაზე. დასცინოდნენ გოგოს და ნიშ- ნის მოგებით წერდნენ: „აბა, რა ეგონა? ქალი მაგისაა, რომ უნდა მო@@ნაო“. არც ერთი თანაგრძობის ანდა აღმამზობო- ბელი კომენტარი. 170 „ლაიქი“... 70 „და- შეარება“. ზოგიერთი კომენტატორის ფე- ისბუქის პროფილზე სპეციალურად შე- ვედი კიდევ. ეკლესიები, ჯვრები და ილია მეორის სურათები ევით...

სხვა ეპიზოდები გამახსენდა. როცა სა- მოქალაქო ომის „დასასრულს“ გარეთ თუ შინ სროლის ხმა ჩვეულებრივი ამბავი იყო, ჩემდამი კეთილგანწყობის ნიშნად ... „ლინკოლნ“ მაჩუქეს. იგი სახლში მხოლოდ რამდენიმე საათი მედო და სანამ უკან გა- ვატანდი იმ ადამიანს ამგვარ „სასიხარუ- ლო“ სიურპრიზს, მახსოვს ჩემი უკიდურე- სი დაძაბულობა და საშინლად უსიამოვნო განცდა. მერე, 10-12 წლის შემდეგ, ის ბი- ჭი მოკლეს რუსეთში. როგორც გავიგე, ქალს გამოსარჩელებია... ჰოდა, ფილმშიც თითქმის ასეა და თითქოს არც ამგვარა- დაა. ნათიას, მისი შეყვარებული ლაო, რომელიც მოსკოვში ბიძასთან სამუშაოდ აპირებს წასვლას, რევოლვერს ჩუქნის. და თან ერთი ტყვიით უტენის. გოგონები მსჯელობენ ამ საჩუქრის ქვეტექსტზე და მიდიან იმ დასკვნამდე, რომ ნათიას ეს სა- ჩუქრის მასზე ზრუნვისა და სიყვარულის ნიშნად მიართვის.

ფილმის სიუჟეტი, ერთი შეხედვით, ამ იარაღის გარშემო ტრიალებს, რომელმაც ჩეხოვის დრამატურგიული პრინციპის არ იყოს, თითქოს ბოლოს უნდა გაისროლოს. მაგრამ იგი არ ისვრის. ლაო, რომელმაც

საყვარელ გოგონას რევოლვერი აჩუქა, თავად კვდება ნათიას ქმრის კოტეს და- ნით. მიზეზი - ეჭვიანობა. სინამდვილეში კი მთელი ფილმი უფრო მძლავრი და სა- შიში „იარაღის“ - სრული სასონარკვე- თის, უზადრუკობისა და მწარე გაუცხო- ების განცდის გარშემო ტრიალებს, რო- მელიც ეს-ესაა დამოუკიდებლობაგა- მოცხადებულ ქვეყანას თავს დაატყდა და რომელიც იმ გოგონების ბავშვობის და- სასრულს დაემთხვა, რომლებსაც წილად ხვდათ 1989 წლის 9 აპ- რილის შემდეგ არაერ- თი ომის თვითმხილ- ველი გამხდარიყვნენ. ტოტალური ნიჰილიზ- მი და სიძულვილი იმ ადამიანებს შორის, რომლებმაც სულ ცო- ტა ხნით ადრე შესაშუ- რი ერთსულოვნება დამოუკიდებლობის რეფერენდუმის დროს გამოხატეს. ფილმში სისხლი არაა. მაგრამ სისხლის ოდნავ მიმქ- რალი სუნი იგრძნო- ბა. ეს განცდა მაშინ გუფუფება, როცა პარ- კში ლაო და ნათია სეირნობენ და გოგო- ნას ნაჩუქარი იარაღი ისე უჭირავს, თითქოს იგი ყვავილების თაი- გული იყო. მათ შე- სახვედრად კი წყვილი მოდის და კაცს სამ- ხედრო „ბუშლატი“ აცვია. გარეთ 1992 წე- ლია. რეჟისორი სისხლს არც მაშინ ვგაჩვენებს, როცა ლა- დოს თბილისის ერთ-ერთი უბნის ვინრო ქუჩებში მოსაკლავად კოტე და მისი ძმა- კაცები დასდევენ. ადამიანები კანტიკუნ- ტად აქეთ-იქით მიდი-მოდინან, მაგრამ არავის აქვს საქმე შუკა-შუკა გიჟებითი მორბენალი კაცების „ბიზნესთან“... სის- ხლი არც ლაოს თეთრ პერანგზე ჩანს. იგი ჩვენზე ზურგით ეცემა, მოკუნტული მუცელში დარტყმული დანისგან .... სის- ხლი „ისმის“ საინფორმაციო ყუთებიდან, საიდანაც სოხუმში გაჩაღებული ბრძოლე- ბის შესახებ გვამცნობენ. დამცირება ისმის მასწავლებლის პირიდან, რომელიც დაგ- ვიანებულ მოსწავლეს მთელი კლასის თან- დასწრებით ეუბნება, რომ მისი მშობე- ლი აფხაზეთში საყაჩაღოდ დადის...

ფილმში სცემენ. მაგალითად, ნათიას ლოთი მამა ოჯახის სხვა წევრების თან- დასწრებით - შვილების დედას, ბებია კი ამ „ოჯახური სცენის“ დასასრულ გატე- ხილი მინის ბოცასა და დაღვრილ ღვინოს უფრო დარდობს, ვიდრე სკამზე მისვენე- ბულ, ტანსაცმელ შემოგლეჯილ და თმა- აწწილ ქალს; დედამთილი ნათიას სახეში გაარტყამს; ეკას ორი ბიჭი გვირავის ქვეშ ყოველთვის ხვდება და შეურაცხყოფას აყენებს... ეკა იცის, რომ აქ მას უსიამოვნო წუთები ელოდება და ისიც იცის, რომ აქ გავლის დროს შეძლებისდაგვარად უნდა

მოითმინოს ეს დამცირება...და ითმენს კი- დევ. ეკას უთხრეს, რომ ერთ-ერთი ბიჭის მამა ეკას მამამ მოკლა და ახლა ციხეში ზის. გარშემო კამერა სრიალებს ფიზიკურ ძალადობებს შორის, მაგრამ ფილმში მისი ნატურალიზება არ ხდება და ესაა ამ ფილ- მის ღირსება. ბუნებრივია, როცა ამერიკულ დარ- ბაში ამგვარ ქართულ ნეორეალისტურ ფილმს უყურებ, იმასაც აცნობიერებ, რომ ჩემს გვერდით პარტერში მსხდომი ამერი- კელი მეგობრები ამ სცენების ტექსტებს თუ ქვეტექსტებს ისე მდაფრად ვერ აღიქ- ვამენ, როგორც, მე, მათთვის, ამერიკულ უნივერსიტეტდამთავრებულებისთვის, გაუგებარია რას ნიშნავს ქალის მოტაცება ცოლობისთვის, მერე კი ცოლისთვის სკო-

მარჯვენათვალჩაშავებული ხელისმომკი- დე ეკა პატარძლის გვერდით უხალისოდ ზის და ნათიამ იცის, რომ მის მეგობარს მისი დაოჯახება სულაც არ უხარია. თან ისიც იცის, რომ თავად, ფაქტობრივად, მშობლებს გაექცა, სადაც მამა დედას სცემს, პატარა ძმა კი საბჭოთა დროინდელ კაველისრემონტიან აბაზანაში იკეტება, გულამოსკვნილი ტირის და იმუქრება, რომ ოდესმე მოკლავს ამ კაცს - მამას; კაცს, რომელიც ნათიას ქორწილში, ბუ- ნებრივია, დაპატიუებულია და სხვებთან ერთად მანდილოსნების სადღეგრძელოს სვამს... ფილმის, თუ შეიძლება ითქვას, ლე- რძული სცენაა სუფრა, რომელიც ნასეს- ხები ფულით გაიშალა, როგორც ქართუ- ლი კულტურის მატალიტი თავისი სადღეგრძელობითა და ხმამაღალი „ჯოს! ჯოს! ჯოს!“ ძახილით, მაგრამ ეს სიხარუ- ლიც ისეთივე ფარსია, როგორც ნათი- ას გამბედაობა, როცა საქმე თავხედ მას- წავლებელს, ანდა ეკას დაცვას ეხება, ნა- თია უკან არ იხევს. კლასიც სოლიდარუ- ლია მასთან. მაგრამ, როცა საკითხი მის პირადს ეხება, შეეგუოს თუ არა მოძალადე „სიყვარულს“, იგი უსუსურია. მან იცის, რომ ესაა მისი ბედი. მის გარშემო ქალების უმეტესობა ასე ცხოვრობს. ასე ასწავლეს, ამას ხედავს, ასე შთააგონეს, ესაა ტრადი-

საინფორმაციო აღმშენებლობა

ცია და ცხოვრების განაწესი. მორჩილებად ასე დაუწესეს და ნათიას სხვა არჩევანიც არა აქვს... ჰოდა, ეკა თავისი ჩაშვებული თვლით, მოკუმული პირით, შუშის გახევებული მზერით ცეკვავს „კაცების ცეკვას“ კინტაურს, როგორც პროტესტსა და როგორც ზღვრულ სასონარკვეთას. მაგრამ ამას ვერავინ ამჩნევს, მისი მეგობარი ნათიაც კი. ისიც, სადღეოდლო თეთრ კაბაში გამოწყობილი გახარებული ტაშს უკრავს. ოპერატორის კამერაც მხოლოდ ნახევარ ეკას აჩვენებს, წელსზემით და თანაც მხიარული მექორნილეებისგან ზურგშექცევით. იქაც კი, სადაც სიხარულის ადგილი უნდა იყოს, სიხარული არაა. არის მხოლოდ ღრეობა, სულამოცლილი მიმიკრია და სიკვდილის ცეკვა.

ნანა ექვთიშვილისა და სიმონ გროსის 102-წუთიანი ფილმი „გრძელი ნათელი დღეები“ საქართველო-გერმანია-საფრანგეთის კინოპროდუქციასა და არაერთი საერთაშორისო პრიზის მფლობელი. მისი პრემიერა ბერლინის 63-ე საერთაშორისო კინოფესტივალზე ფორუმის პროგრამაში შედგა და საავტორო კინოს საერთაშორისო ასოციაციის პრიზიც დაიმსახურა. წარმატებას მიაღწია სლოვაკეთის, კარლოვი ვარის, ვისბადენის, ჰონგკონგის კინოფესტივალზე და ამერიკული კინოაკადემიის პრიზის „ოსკარის“ საუკეთესო უცხოური ფილმების ნომინაციაზეც იყო წარდგენილი, მაგრამ ნომინანტა „შორტ ლისტში“ ვერ მოხვდა. მიუხედავად იმისა, რომ ზოგჯერ სცენები არაბუნებრივად განელილი, მაგალითად, ეკას ცეკვა, ანდა ციხეში ეკასა და სასჯელსახლების თანამშრომლის საუბარი, ფილმი უდაოდ იმსახურებს შექებას, რომელიც ვეროპულ პრესასთან ერთად არც ამერიკულმა დააკლო, მათ შორის, გაცენიანმა „ნიუ იორკ თაიმსმაც“.

არაპროფესიონალი მსახიობების შესანიშნავი თამაშის გარდა, ფილმის „უხილავი“ მოქმედი მთავარი გმირიც, – ინტერიერი და ექსტერიერიც უნდა აღინიშნოს. გადაქანებული სახლები და უხალისო ეზოები, ამონგრეული კედლები, ზნაბები, ძველისძველი გაცრეცილი შპალერი და ავეჯი, სანთლითა და ზეთით დასერილი კაფელი და გაზქურები, რომლებსაც ქალები არ წმენდენ; შავი პიანინო, რომელიც ლამის ყველა მოგახში იდგა და დგას, ხშირად, როგორც ბუტაფორია; ნესტი, უშუქობა, ლობიო და რიგებში იდაყვების ქნევით მოპოვებული პური არსობისა; საბჭოთა კავშირის დროინდელი დიდთეროპოპული სინთელი თუ წარინჯისფერი თიხის ჩაიდნები და ჩაის ჭიქები. ბინები და ოთახები, რომლებიც ნალაგებს უფრო ჰვავს, ვიდრე ადამიანების საცხოვრისს; იმ ადამიანების, რომელთა შესახებ არსებობს მითი, რომ ისინი ყველაზე გულითადები, თბილები არიან და, შესაბამისად, „რაც კარგები ვართ, ქართველები ვართ!“.

სოციალური უპოვრობა ქართულ რეალობაში ახლაც არსებობს, მაგრამ 90-იანების ეს ლამის დოკუმენტური სცენები გარემოს სრულ დეპრესიულობასა და მიგდებულობას განსაკუთრებულად ნეორეალისტურს ხდის. თუმცა, ამ საყოველთაო უსასოობაში ეკას რაციონალიზმი (არა მარტო ჰუმანიზმი), რომელიც ნათიას არ აძლევს იარაღს, რათა მან ლადოს მკვლელობის გამო ქმარზე იძიოს შური, მგონი, ერთადერთი ნათელი წერტილია ამ ფილმში, ისევე როგორც ამ ორი ბავშვის მეგობრობა. შეღამებისას გოგონები იარაღს წყალში აგდებენ. ეკა ციხეში მამის სანახავად მიდის...

„გრძელი ნათელი დღეები“ დაკარგულ თაობაზეა, დაკარგულთა დაკარგულ გრძელ და ნათელ დღეებზე და იმაზეც, რაც არ იკარგება და იმაზეც, რაც ჩვენი თანამედროვე ხელოვნების მიერ და, არა მარტო მათი, არამედ პოლიტიკოსების, ისტორიკოსებისა და, როგორც ამბობენ, უბრალოდ მოქალაქეების მიერ ჯერ კიდევ არაა გეროვნად შეფასებული... რა იყო 90-იანი წლები? როგორ დაგუშვით ასეთი ქაოსი, შიში, ცივისსხლიანობა და რატომ მოგვივდა ის, რაც მოგვივდა?

ნა მირკვილაძე
603-0080, აფშ

ბიზნესის გენოციდი, თანაც მსხვილი, ბევრს შეიძლება უჩვეულოდ მოეჩვენოს, მაგრამ ისეთ ქვეყანაში, როგორც საქართველო, რომელსაც 9 წლის მანძილზე სააკაშვილის დამნაშავე ნაცბანდა მართავდა, არც ბიზნესის გენოციდი იყო გამონაკლი. მით უფრო წერილი, ანუ მცირე ბიზნესი, რომელსაც წინა ხელისუფლებამ, იმის მაგივრად, რომ დახმარებოდა და განეფთარებინა ხალხის მასობრივად დასაქმების ეს უშრეტო წყარო, მართლაც რომ, არნახული გენოციდი მოუწყო, მთებიდან წამოსული ღვარცოფივით შეუვარდა მენარმეობას და, როგორც იტყვიან, თავის კრუნწინილიანად მუსრი გაავლო.

ნაცების მიერ დაყარულ-დანოკებული მცირე მენარმეობას ერთგვარ მსხნელად და იმედად მოეველინა „ქართული ოცნება“, რომელიც ვიდრე ხელისუფლებაში მოვიდოდა, ხალხს პირობას აძლევდა, რომ არჩვენებში გამარჯვების შემთხვევაში, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებას უპირველეს პრიორიტეტად გაიხდიდა, ადამიანებს მასობრივად დასაქმებად და ქვეყანას ეკონომიკური კოლაფსიდან გამოიყვანდა. კი ამბობდა, მაგრამ ტახტზე აბრძანების შემდეგ დანაპირების შესრულება, როგორც ჩვენში ხდება ხოლმე, დაავიწყდა და წლებადელი ბიუჯეტის შედგენისას პრიორიტეტულად მონათლული მცირე მენარმეობის დაფინანსება რატომღაც მხედველობიდან გამორჩა(!).

უფრო სწორად, კი არ გამორჩა, შეგნებულად გამოტოვა. და ეს მაშინ, როცა შევარდნაძის ხელისუფლებაც კი, 600-მილიონიანი ბიუჯეტის პირობებშიც, აფინანსებდა მცირე მენარმეობას და, თქვენ წარმოიდგინეთ, სააკაშვილისაც. რაც უნდა საკვირველად მოგეჩვენოს, 2009 წელს ნაცებმა ამ დარგის დასაფინანსებლად 21 მილიონი ლარი გამოყვეს, თუმცა, როგორც სწევოდათ, ეს თანხა მცირე მენარმეობისთვის კი არა, სულ სხვა მიზნით გამოიყენეს. ახალმა მთავრობამ, ძველებსგან განსხვავებით თავი იმით გამოიჩინა, რომ საერთოდ უარი თქვა მცირე მენარმეობის დაფინანსებაზე.

– გაუგებარია, ძალიან გაუგებარი, ხელისუფლების ასეთი დამოკიდებულება მცირე მენარმეობისადმი, – განაცხადა ჩემთან საუბარში მცირე მენარმეობის ცნობილმა საეკონომისტმა, აქჟამად თავისუფალ მცირე მენარმეთა ასოციაციის თავმჯდომარემ ანზორ საკანდელიძემ, – როცა მსოფლიო სტატისტიკით ცნობილია, რომ მოსახლეობის 80-90 პროცენტის დასაქმებული სწორედ ეს დარგი გახლავთ. უნდა ვივარაუდოთ, რომ მთავრობის ასეთი პოლიტიკით არც 2014 წელს დაადგება საშველი სიკვდილით უშუშეგარ ქართველ ხალხს. მინდა, შევახსენო ხელისუფლებას, რომ მცირე მენარმეობის დაუფინანსებლობა არის ბიუჯეტში ჩადებულ ნაღმი, რომელიც ახლო მომავალში აუცილებლად აფეთქდება და ახალი პრემიერი ირაკლი ლარიბაშვილი, რომელსაც პირადად დიდ პატივს ვცემ, იძულებული გახდება, ბიუჯეტში შეიტანოს მცირე მენარმეობა, მთავრობიდან კი „გაიტანოს“ ისინი, ვინც ბიუჯეტში არ შეიტანა მცირე მენარმეობა.

– ბატონო ანზორ, თუ საიდუმლო არ არის, იქნებ დააკონკრეტოთ, მცირე მენარმეობისადმი ამ აშკარად აღერგიული მთავრობიდან პირველ რიგში ვის „გატანას“ ისურვებდით?

– არ დავმალავ, ქვეყნის პირველ ფინანსისტად წოდებული ნოდარ ხადურისას. ეგ ის პიროვნება გახლავთ მთავრობაში, რომელიც პირადად ემტერება ქვეყანაში მცირე ბიზნესის განვითარებას.

– მაშინ იქნებ ისიც გვითხრათ, რის საფუძველზე უყენებთ ფინანსთა მინისტრს ასეთ მკაცრ ბრალდებას?

– იმ ქმედებათა საფუძველზე, რომლის ავტორიც თავადვე გახლავთ. სწორედ მან, ბატონმა ნოდარ ხადურმა, გაუკეთა სრული იგნორირება ყველა ჩვენს (ასოციაციის) საქმიან წერილს, გაგზავნილს როგორც ბიძინა ივანიშვილის, ასევე ირაკლი ლარიბაშვილისადმი, რომლებიც გადამი-

სამართლად ფინანსთა სამინისტროზე და დღემდე არც ერთზე პასუხი არ მიგვიღია. მან, აგრეთვე, იგნორირება გაუკეთა პარლამენტს, რომელიც თანახმა იყო, 2014 წლის ბიუჯეტიდან მცირე მენარმეობისთვის გამოყოფილიყო 20 მილიონი ლარი. განა ეს ყველაფერი არ მიუთითებს იმაზე, რომ ხადურს საჩვენოდ მომზირალი თვალი დაბრმავებული აქვს? წარმოდგენელია, ფინანსთა მინისტრს, რომელიც ჩინოვნიკთა ხელფასების ზრდასა და „სულპაკის“ სურნელოვანი ტულეტის ქალაქის შექენაზე სოლიდურ თანხებს ხარჯავს, მცირე მენარმეობის განსავითარებლად და ხალხის დასაქმებლად ფული არ ემეტებოდეს (!).

– არც მთლად მასეა საქმე, ბატონო ანზორ, როგორც თქვენ ხატავთ. როგორც ვიცი, შიდა ვალის ანგარიშში ბიუჯეტში ჩასმულია 200 მილიონი ლარი, რომელიც გადაეცემა ბანკებს და შემდეგში ეს თანხები, იაფი კრედიტების სახით, მოხმარდება მცირე მენარმეთა სასტარტო დაფინანსებას.

– მაგ ანკესზე სხვები წამოაგონ, მე პირადად ვეღარ მომბატყებენ. ყველა მშვენივრად იცის, რომ ეგ „იაფი კრედიტები“ მცირე მენარმეობაზე არის დასაფინანსებელი. აღარ მინდა, კიდევ ერთხელ მოგტყუდეთ და ამიტომ კატეგორიულად მოვითხოვთ, რომ იმ 200 მილიონი ლარიდან 20 მილიონი გამოიყოფილიყოს მცირე მენარმეთა განვითარების „ცენტრის“ აღსადგენად და მისი ფილიალების დასაფინანსებლად საქართველოს ყველა ქალაქსა და რაიონში, რათა მთელი ქვეყნის მასშტაბით რეალურად დაიწყოს მცირე მენარმეობის და დაზარალებულთა პრობლემების ოპერატიული მოგვარება ჩვენს მიერ დამუშავებული პროგრამებით. თუ ბატონ ხადურს აქვს უკეთესი პროგრამები, ჩვენ ამას მივგავდებით და გვერდში დავედგებით, თუ არა აქვს, მაშინ თავად დაგვიდგეს გვერდში. ჩვენ ძალიან კარგად ვიცით, თავის დროზე თავის ყოფილ შეფთან, ზურაბ ნოლაიდელთან ერთად, რა უმძიმესი დანაშაულები აქვს ჩადენილი მცირე მენარმეობათა. ამას დროებით ვივინყებთ, რადგან ახლა დაპირისპირებისა და კონფლიქტის დრო არ არის.

– რა დანაშაულებზეა ლაპარაკი, ბატონო ანზორ, ან რომელი „ცენტრის“ აღდგენა გსურთ, იქნებ ამის თაობაზეც გვითხრათ ორიოდ სიტყვით?

– კეთილი, მოგახსენებთ. შეიძლება ბევრმა არ იცის, ჩვენ 15 წელიწადია, თავდაუზოგავად ვმუშაობთ საქართველოში ევროპული სტანდარტების მცირე მენარმეობის დასამკვიდრებლად. ასოციაციის დაარსებიდან ერთი წლის თავზე, ჩვენი დიდი ძალისხმევით, 1999 წელს პარლამენტმა მიიღო მცირე მენარმეობის პირველი და ჯერჯერობით ერთადერთი კანონი, რომლის საფუძველზე ამოქმედდა მცირე მენარმეთა განვითარების „ცენტრი“. 2000 წელს დავამუშავეთ 5 კანონპროექტისგან შემდგარი პაკეტი, რომელიც მოიწონა მსოფლიოში სახელგანთქმული ეკონომისტის ლეშეკ ბალცეროვიჩის გუნდმა. 2003 წელს, ეკონომიკის სამინისტროსთან შეთანხმებული ამ პაკეტის ამოქმედებას ხელი შეუშალეს ხელისუფლებაში ახლად მოსულმა „ნაციონალებმა“, რომლებმაც ყველა უბედურებასთან ერთად, 2006 წელს გააუქმეს 1999 წელს პარლამენტის მიერ მიღებული მცირე მენარმეობის ერთადერთი საკანონმდებლო აქტი და ამ აქტის საფუძველზე მოქმედი ერთადერთი სტრუქტურა – „ცენტრი“. აქედან გამომდინარე, 2006 წლიდან დღემდე მოსახლეობაში მთავარი დამსაქმებელი მცირე მენარმეობა საერთოდ აღარ ფინანსდება და სწორედ ამიტომ წალეკა უმუშევრობამ მთელი სა-

ქართველო. 7 წელიწადია, საქართველო არის გინესის წიგნში შესატანი ქვეყანა, სადაც არ მოქმედებს მცირე მენარმეობის არც ერთი საკანონმდებლო აქტი, არ მუშაობს ამ დარგის არც ერთი სახელმწიფო დაწესებულება, ერთი ჩინოვნიკიც კი. ეს არის წარმოდგენილი ნონსენსი ცივილიზებული მსოფლიოსთვის.

– და ყველაფერ ამაში ადანაშაულებთ ამჟამინდელ ფინანსთა მინისტრს?

– რატომ მარტო მაგას. ნოდარ ხადურს ბრალი მიუძღვის თავის მაშინდელ შეფთან – ზურაბ ნოლაიდელთან ერთად, რომლის პრემიერობის დროსაც გაუქმდა ხსენებული საკანონმდებლო აქტი და მცირე მენარმეობა კანონგარეშე გამოცხადდა. მიმჩნია, რომ მათ მაშინ ბენდუქიძესთან ერთად ჩაიდინეს ქვეყნისა და ხალხის წინაშე მძიმე დანაშაული, რაც დღემდე გამოუსწორებელ ლაქად ატყვია საქართველოს ეკონომიკას.

– მეგრე, რას აკვირებთ, არ ცდილობთ ვითარების გამოსწორებას?

– როგორ არ ვცდილობთ, აკი ვთქვი, თავდაუზოგავად ვიღვნი, მაგრამ ხელისუფლებას ვერ გავაგებინეთ, რომ საქართველოში მცირე მენარმეობა ცუდად კი არ არის, საერთოდ არ არის (!). სად მიძვრები და ვინ მიგიღებს ევროკავშირში, როცა არა გაქვს მცირე მენარმეობა? გქონდა ერთადერთი კანონი და ისიც გაუქმებულია. იმ კანონში მცირე მენარმეობის სტატუსი ითვალისწინებდა წელიწადში 500-ათასლარიან ბრუნვას, ევროკავშირის მოთხოვნა კი არის 10 მილიონი ევროს ბრუნვა. კიდევ რომ ავამოქმედოთ ის გაუქმებული კანონი, ასეთი სამარცხიერო სტატუსით ვინ მიგვიღებს ევროკავშირში?

– შექმნილი მძიმე მდგომარეობიდან გამოსავალს რაში ხედავთ?

– უპირველესად, მცირე მენარმეობის დაფინანსებაში. ჩვენ გვაქვს ფრიად ნათელი და, ამავე დროს, ფრიად ეფექტური პროგრამა, რომელიც მოითხოვს მხოლოდ ერთჯერად დაფინანსებას, რადგან ეს პროგრამა ერთი წლის შემდეგ მუდმივად გადადის თვითდაფინანსების უწყვეტ რეჟიმში. 10 მილიონი ლარით აღდგება „ცენტრი“ და დაარსდება მისი ფილიალები საქართველოს ყველა რეგიონში, სოლო მცირე მენარმეობის შექმნის „ცენტრის“ საინვესტიციო ფონდი. ჩვენ დამუშავებული გვაქვს მცირე მენარმეობისა და მეანობაზე ზარალის ანაზღაურების ორი პროგრამა, ერთი პროგრამის დაფინანსებით უფასოდ ამოქმედდება მეორე პროგრამაც. ჩვენ ამ პროგრამებს მივბამთ არა მარტო მეანობაზე, არამედ ყველა სახის დაზარალებულთა, მათ შორის 2004-2012 წლებში ნაცების მიერ ქონებაწარმოქმნილი ბიზნესებისა და უსამართლოდ დაპატიმრებულთა ზარალის ანაზღაურებასაც, რომელიც დღეს ხელისუფლების ყველაზე დიდი თავსატეხია.

ვიცი, არც ერთ მთავრობას არ უყვარს ქვეყნის დარიგება, მაგრამ, ვფიქრობ, როცა მას სასიკეთო რჩევას აძლევენ, რომელიც შეეხება ეკონომიკის, კერძოდ, მცირე და საშუალო ბიზნესის აღორძინებას, ხალხის მასობრივად დასაქმებასა და შიმშილისგან თავის დაღწევას, ასეთ დროს მოსმენა და შესაბამისი დასკვნების გაკეთება მაინც უნდა შეეძლოს. მართალია, ახალი ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ ბიზნესი დაფინანსებასა და ზენოლისგან გათავისუფლება, ეკონომიკაზე ერთგვარად შევებით ამოისუნთქა, მაგრამ არც ისეა საქმე, როგორც ხადურს დასინჯებისას ეჩვენება – ყველაფერი შესანიშნავად არის, ეკონომიკა წინ მიდის და მალე სანატრელ ცხოვრებას ვენფეთით. არ არის ასე, ბატონო მინისტრო, სხვა ვის, თუ არა ქვეყნის პირველ ფინანსისტს, არ უნდა სჭირდებოდეს იმის შესწენება, რომ მცირე და საშუალო ბიზნესის აღორძინებლად, უმუშევრობასა და სიღატაკეს ვერ მოგსპობთ. ის კი, ვინც უმუშევრობას თესავს, უმუშევართა რეველუციას აუცილებლად მიიღებს.

ნოდარ ხუციშვილი

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

თბილისში „ეიფელი“ გაშენდა

ბრძოლა თბილისის მერის პოსტისთვის აქტიურ ფაზაში შედის. მმართველ კოალიცია „ქართული ოცნების“ მცდელობის პასუხად — გაუშვან ქალაქის საკრებულო და შემოიღონ ცენტრალური მმართველობა მერიაში — ექსპრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის თანამებრძოლებმა გამორთეს თბილისის ტელეანტენის განათება. ამის გამო შეწყდა კოშკზე განთავსებული დამატებითი ხელსაწყოების ელექტრომომარაგება, მათ შორის, სუქურებისა და თბილისის აეროპორტში, და სპეცკავშირების საშუალებებისა.

თბილისის ტელეანტენა ჩაქრა კომპანია „სინათლის ქალაქის“ გადამყვებლებით, რომელიც თბილისის მერიის წინაშე ანგარიშვალდებულია და ამჟამად მიხეილ სააკაშვილის მომხრეთა კონტროლქვეშაა. ცენტრალური ხელისუფლების რეაქცია მოხდა დაუყოვნებლივ. მუნიციპალური ხელისუფლების გადაწყვეტილებას მთავრობამ „დაუფარავი შანტაჟი“ უწოდა, გენერალურმა პროკურატურამ კი დაიწყო საბოტაჟისა და სამსახურებრივ უფლებამოსილებათა გადაჭარბების გამოძიება. მერიის რამდენიმე ჩინოვნიკი, აგრეთვე „სინათლის ქალაქის“ ხელმძღვანელები უკვე დაკითხეს, როგორც მოწმეები, თუმცა, არც ერთი მათგანი არ დაუკავებიათ.

შეგახსენებთ, რომ მთაწმინდაზე აღმართული 270-მეტრიანი ტელეანტენის ლამაზი განათება, ტელეანტენის, რომელიც ქალაქის თავზე აღმართულია 740 მეტრის სიმაღლიდან, დააყენეს რამდენიმე წლის წინათ პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის პირადი განკარგულებით პარიზის ეიფელის კოშკის მანერაზე. და ტელეანტენის მწვერვლიდან უზარმაზარი პროექტორების მბრუნავი სხივი დღემდე მოჩანს ათობით კილომეტრიდან. გადამყვებლები — გამორთონ განათება — გახდა ექსპრეზიდენტის თანამებრძოლთა პასუხი თბილისის საკრებულოს უარზე, დაამტკიცონ 2014 წლის ბიუჯეტი. ამის შესახებ პირდაპირ განაცხადა თბილისის მერის მოვალეობის შემსრულებელმა სეველია უგრეხელიძემ, რომელმაც თანამდებობა დაიკავა ამ პოსტიდან სააკაშვილის ერთ-ერთი უახლოესი თანამებრძოლის გიგი უგულავას გადაყენების შემდეგ. „როგორც ცნობილია, თბილისის საკრებულოს უმრავლესობამ მმართველი „ქართუ-

საქართველოს დედაქალაქის მერის პოსტისთვის ბრძოლა ჩაღდება

ლი ოცნებიდან“ არ დაამტკიცა ქალაქ თბილისის ბიუჯეტი პოლიტიკური მოტივებით“, — განაცხადა ქალბატონმა უგრეხელიძემ და დაუმატა, რომ ამის ერთ-ერთი საბაბი გახდა „თითქოსდა თბილისის ტელეანტენის გადაჭარბებული განათება“. „ჩვენ იძულებული გახდით, გამოგვერთო ტელეანტენის განათება და ამ ფულით სხვა პრობლემები გადაგვეწყვიტა“, — განმარტა სეველია უგრეხელიძემ.

კოშკის განათების ნაწილობრივი შეწყვეტა შეეხო მხოლოდ გარე განათებას, რაც არანაირად არ ასახულა ტელეკომპანიის მუშაობაზე, რომელიც ანარქიულ იქიდან თავისი სიგნალების რეტრანსლაციას. მაგრამ გარეხაზის „გადაჭრით“, მერიამ გაუფრთხილებლობის გამო შეწყვიტა ანაზღაურება თბილისის ელექტრომომარაგების დამატებითი ხელსაწყოების, მათ შორის აეროსანავიგაციო მოწყობილობისა და

სახელმწიფო დაცვის სპეციალური კავშირის სამსახურის საშუალებებისა, ელექტრომომარაგება, რითაც გენერალურ პროკურატურას მისცა საბაბი გამოძიების დაწყებისთვის. სხვათა შორის, გენერალური პროკურატურის მოთხოვნის შემდეგ მერიამ კვლავ ჩართო ანტენის განათება.

დეპუტატები ყოფილ მმართველ პარტია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან“ მიიწვევენ, რომ ტელეანტენისთან დაკავშირებული ამბავი არის ცენტრალური ხელისუფლების ოპერაციის ნაწილი — ხელში ჩაიგდონ თბილისის მერია. „გარე განათების გამორთვა დაკავშირებული იყო უართან, დაამტკიცონ ბიუჯეტი“, — დაასტურა ჩვენთან საუბარში დეპუტატმა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან“ ირმა ნადირაშვილმა. მისი სიტყვებით, „მერიას სურდა დეპუტატების ყურადღება „ქართული ოცნებიდან“ მიექცია იმ პრობლემებისადმი, რომლებიც შეიძლება გაჩნდეს უართან დაკავშირებით“. რაც შეეხება 2014 წლის ბიუჯეტის ჩავარდნას, ქალბატონი ნადირაშვილი დარწმუნებულია, რომ „ამით მმართველი კოალიცია ცდილობს, ხელში ჩაიგდოს თბილისის მერია დედაქალაქის მერის პირდაპირი არჩევნების წინ, რაც გაზაფხულისთვის არის დანიშნული“.

დეპუტატმა განმარტა, რომ, მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, ქალაქის ბიუჯეტის დაუმტკიცებლობის შემთხვევაში ქვეყნის მთავრობა ღებულობს უფლებას, დაითხოვოს საკრებულო და შემოიღოს მერიის ცენტრალური მმართველობა — დანიშნოს დროებითი მერი, რომელიც უფლებამოსილი იქნება სრულად შეცვალოს მმართველი კადრები ქალაქის ყველა უწყებაში. ამ შემთხვევაში მმართველი კოალიცია შეძლებს გაზარდოს შანსი, რომ გაიმარჯვოს მისმა კანდიდატმა გაზაფხულისთვის დანიშნულ ქალაქის მერის მუნიციპალურ არჩევნებში.

შეგახსენებთ, რომ კანდიდატი მმართველი კოალიციიდან გახდება ინფრასტრუქტურის მინისტრი დავით ნარმანიანი. მისი მთავარი მეტოქე, ყოფილი მერი და „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ერთ-ერთი ყველაზე გავლენიანი ლიდერი გიგი უგულავა აცხადებს, რომ მზადაა, იბრძოდეს ქალაქის ხელმძღვანელის პოსტზე დაბრუნებისთვის.

Коммерсант

დედაქალაქის უკრძა

სოჭში შეიძლება ახლომდებარე ტერიტორიების ბომბაშის ბრძოლის ამერიკული ტიმის მონაწილეობა

პენტაგონის წარმომადგენლებმა რუს კოლეგებს შესთავაზეს გამოიყენონ დამუშავებული, რომლებიც საშუალებას იძლევა, აღმოაჩინოს და უზენაესეყოფოს დისტანციური მართვის თვითნაკეთი ბომბების სისტემები. თუმცა, ტექნიკოსებს მოუწევთ, მოახდინონ მოწყობილობის ტესტირება რუსულ სისტემებთან შეთანხმებით.

ფორუმ „აქტიუმი და კვირცხი“ სენსაციური: დონალდ ტრამპი კვლავ აპირებს მონაწილეობა მიწის პირდაპირი დანახვის არჩევნებში

მილიარდერი უკვე უმჯობესად პრეზიდენტის საგარეო, მაგრამ 2012 წლის არჩევნების წინ გაიგო, რომ არ არის მზად დატოვოს თავისი ბიზნესი. ასლა ტრამპმა კვლავ გამოაცხადა თავისი სურვილის შესახებ, კენჭი იყაროს რესპუბლიკელების პარტიისგან და განმარტა, თუ რატომაა უკმაყოფილო თეთრი სახლის ამჟამინდელი ხელმძღვანელობით.

შვიტარიაში განხილეს კონფერენცია „შენიშვნა-2“, მიმდინარეობს სირიის კონფლიქტის მონაწილეობის შესახებ

მოლაპარაკების პირველი ეტაპის მსვლელობის დროს ვარაუდობენ განსაზღვრონ სირიის შიგნით მოლაპარაკების მონაწილეობა. სამთავრობო ძალების წარმომადგენლებმა უმაღლესი ხარისხის განცხადება, რომ არ აქვთ განზრახვები, განიხილონ პრეზიდენტ ბაშარ ასადის პოლიტიკური მომავალი. ირანი, რომელსაც ყველაზე მეტი გავლენა აქვს სირიაზე, კონფერენციაში არ მონაწილეობს.

საულის არაბეთის ტერიტორიების მხარდაჭერაში ბრალდება გამოცხადდა ბაშარის კონტრტერიტორიულ ცენტრს 100 მილიონი დოლარი გადაურიცხა

ამასთან დაკავშირებით გაეროს გენერალური მდივანი პან გი მუნი შეხვდა სამეფოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს მეთაურს და მადლობა გადაუხადა. თუმცა, გენერალური მდივნისგან ამას სულაც არ ელოდნენ. უკანასკნელ დღეებში ჯერ სირიამ, შემდეგ ერაყმა ბრალი დასდო საულის ხელისუფლებას ტერიტორიების დაფინანსებაში. გენერალური მდივანი დაგვირგა, განიხილოს სიტუაცია გაეროს უშიშროების საბჭოში.

თეონა მანაგაძე

ქართული მხარე ფილიპ ლეფორს სანდალურ განსხილებაზე პასუხს სთხოვს

შენიშვნის დისკუსიებში თანათავმჯდომარე ფილიპ ლეფორსმა ცხინვალში სტუმრობისას სანდალური განცხადება გააკეთა. როგორც სააგენტო „რენსუმი“ იუწყება, ვეროპელომა დიპლომატმა სამხრეთი ოსეთის, ე.წ. პრეზიდენტ ლეონიდ თიბილოვთან გამართულ შეხვედრაზე აღნიშნა, რომ სამხრეთ ოსეთის, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს სტატუსის რესპუბლიკის მოსახლეობის მიერ დიდი ხანია, განსაზღვრულია და ამ პოზიციის შეცვლა პრაქტიკულად შეუძლებელია.

ფილიპ ლეფორსმა, რომელმაც ცხინვალში ვიზიტისას, რეგიონში არსებული ვითარება განიხილა, აღნიშნა, რომ არსებობს ახალი რეალობა, რომელსაც ყველა უნდა შეეგუოს და ამ პირობებში მუშაობა ისწავლოს.

„სამხედრო შეტაკების რისკი უნდა გამოირიცხოს. ამ გარანტიების მისაღებად, შენევის დისკუსიების ფარგლებში, სამხრეთ ოსეთის მხარე და ჩვენც დიდ ძალისხმევას მივმართავთ. სხვა თანამდებობაზე გადასვლის შემდეგაც კი, სამხრეთი ოსეთის მოქალაქეების მხარდაჭერას გავაგრძელებ, მათ შორის იმ პირებისაც, რომლებიც საქართველოს

ციხეებში იმყოფებიან. სამხრეთ ოსეთის სტატუსი, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს სტატუსი, რესპუბლიკის ხალხის მიერ დიდი ხანია, განსაზღვრულია. ამ პოზიციის შეცვლა პრაქტიკულად შეუძლებელია. ეს რეალობაა, რომელთან ერთად ცხოვრება და მუშაობა უნდა ვისწავლოთ“, — განაცხადა ლეფორსმა, რომლის განცხადებაც ოფიციალური თბილისის გაომომხაურება უკვე მოჰყვა.

საგარეო საქმეთა მინისტრი მაია ფანჯიკიძე ფილიპ ლეფორსს სკანდალურ განცხადებაზე პასუხს სვალ დაეგეგმოს შეხვედრაზე მოსთხოვს, მისი მოადგილე დავით ზალკალიანი კი აცხადებს, რომ თუ შენევის დისკუსიებში თანათავმჯდომარის განცხადება დადასტურდა, ქართული მხარე ევროკავშირს მიმართავს.

მაია ფანჯიკიძის განცხადებით, საქართველო თავისი ტერიტორიების დაკარგვას არასოდეს არ შეეგუება. მინისტრის მტკიცებით, მისთვის უცნობია, ფილიპ ლეფორსს ეს განცხადება რამდენად შეესაბამება სიმართლეს.

„ფილიპ ლეფორსი ევროკავშირის სპეციალური წარმომადგენელია და მის მიერ გაკეთებული ნე-

ბისმიერი განცხადება მნიშვნელოვანია. ჩვენ მას უფურადღებოდ ვერ დავტოვებთ. ამ ეტაპზე რა ინფორმაციაც მაქვს, არის ოსური მედიის მიერ გავრცელებული განცხადება, რომლის ნამდვილობაში უფლებება მაქვს, ეჭვი შევიტანო. თუმცა, თუკი ოსური მედიის მიერ გავრცელებული ფილიპ ლეფორსის განცხადება მართალი აღმოჩნდება, მაშინ ლეფორსს პრობლემები ექნება არა მხოლოდ საქართველოსთან, არამედ თვითონ ევროკავშირთან და მის წევრ ქვეყნებთან“, — აცხადებს მინისტრი.

საგარეო უწყების ხელმძღვანელის ცნობით, ფილიპ ლეფორსი საქართველოში ჩადის, სადაც მას კითხვებზე პასუხის გაცემა მოუწევს.

დავით ზალკალიანის ინფორმაციით, ფილიპ ლეფორსს საქართველოს სანინალმდეგო განცხადება არასდროს გაუკეთებია, თუმცა, თუ ეს ფაქტი დადასტურდა, ოფიციალური თბილისი შესაბამის ზომებს მიმართავს, როგორც თბილისში, ევროკავშირის მისიის წინაშე, ასევე ბრიუსელში ევროკავშირის ხელმძღვანელობასთან.

აღსანიშნავია, რომ მთავრობის მსგავსად, ფილიპ ლეფორ-

რისგან კითხვაზე პასუხის გაცემას ითხოვენ საქართველოს პარლამენტშიც.

აღამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე ევა ბესელია თვლის, რომ ცხინვალში და აფხაზეთი საქართველოს ტერიტორიაა, რომელიც ქვეყნის განუყოფელი ნაწილი იყო და იქნება.

„ამ საკითხზე, საჭიროა საუბარი უშუალოდ ფილიპ ლეფორსთან გამართოს. არასოდეს არ შევეტუებით იმას, რომ ცხინვალის დასოში დამოუკიდებელ სახელმწიფო წარმონაქმნად განვიხილოთ. ეს შეიძლება ვინმეს გარკვეული სურვილი, ან მოსაზრება იყოს, მაგრამ ქვეყნის მთლიანობასთან დაკავშირებით სახელმწიფოს მყარი პოზიცია აქვს“, — განუცხადა for.ge-ს ბესელიამ, რომლის მსგავსადაც თამარ კორძია თვლის, რომ ფილიპ ლეფორსმა განცხადება თავად უნდა დააზუსტოს.

ცხინვალში ფილიპ ლეფორსის განცხადების ინტერპირება მოხდა, თუ თავად ლეფორსი თვლის, რომ სამხრეთ ოსეთი დამოუკიდებელი სახელმწიფოა, ამაზე პასუხის გაცემა მას სვალ მოუწევს.

თელავის ადგილობრივმა ჯგუფმა 1990 წლის ოქტომბრიდან 1991 წლის მარტამდე, „მხედრიონის“ სახელით კახეთში მოქმედ ჯგუფებთან ერთად, გაიტაცა 33 სხვადასხვა მარკის პისტოლეტი, უამრავი ვაზნა, რადიოსადგური, ტყვიაგაუმტარი ჟილეტები, ორი ჯავშანტრანსპორტიორი, 15 სატვირთო და 8 მსუბუქი ავტომანქანა, მოქალაქეებს წაგლიჯეს 10 ათასი მანეთი, ინვენტარი და... გოჭები.

ყვარლელთა ნადავლი იყო 9 სატვირთო, 12 მსუბუქი ავტომანქანა, დიდძალი საბრძოლო მასალა, პისტოლეტები. იარაღის მუქარით მოქალაქეებს წაგლიჯეს 60,5 ათასი მანეთი.

დედოფლისწყაროელმა მხედრიონელებმა საკოლმეურნეობათა შორისო სამშენებლო საბჭო და მისი მდებარე ნელობა იარაღის მუქარით აიძულეს, „მხედრიონის“ შტაბისთვის დაეთმოთ სოფელ წითელწყაროში მდებარე მუშათა დასახლებული სახლი და გაიტაცეს რაიონში მდებარე საწარმო-დანესებულებების კუთვნილი მანქანები.

ერთი ტიპური მაგალითი.

1990 წლის 8 დეკემბერს ლაგოდეხის რაიკოოპვაჭრობის იმპორტული ავეჯისა და სანტექნიკის მალაზიის გამგე რ. ბარბაქაძე იძულებით მიიყვანეს რაიონულ შტაბში და „დაამუშავეს“. მეორე დღესვე გ. გაფრინდაშვილი, ვ. კუბლაშვილი, შ. ნავაძე, ნ. რეხვიაშვილი, ნ. მიშველაძე და სხვები თავს დაესხნენ მალაზიას და გაიტაცეს 120 ცალი ნიგნების თარო, 10 ცალი ტელევიზორის მაგიდა, 2 ცალი კედლის ავეჯის გარნიტური, 6 ტანსაცმლისა და 20 ცალი ნიგნების კარადა. მთელი მითვისებული ავეჯი ორიოდ დღეში გაყიდეს ლაგოდეხში.

მაგრამ ბედუკულმართ რ. ბარბაქაძეს არ აკმატებს. 11 დეკემბერს კვლავ მიიყვანეს შტაბში და აღიარებინეს: მეზობელთან მაქვს მიბარებული ჩემი ქალიშვილის კუთვნილი ავეჯის გარნიტური „ხაფული“, მამისეულ სახლში კი მისივე კუთვნილი საძინებელი ავეჯის გარნიტური. რა თქმა უნდა, ორივე „სამალავი“ უმალ დააცარიელეს.

16 დეკემბერს კვლავ მიუხტნენ უბედურ გამგეს და ორი ცალი სახელმწიფოს კუთვნილი გათბობის ლუმელი ნართვეს, რომლებსაც სწორედ „მხედრიონის“ შიშით სახლში მალავდა.

სომხეთში ამის პარალელურად სულ უფრო მწვავედებოდა „მხედრიონის“ დაპირისპირება ზვიად გამსახურდიასთან. სწორედ ამ დროს მოსკოვის ბრძანებით განხორციელდა პროვოკაცია „მხედრიონის“ წინააღმდეგ შავნაბადაზე.

1991 წლის 18 თებერვალს შავნაბადას რუსი სამხედროები დაესხნენ თავს. ოფიციალური ვერსია ასეთი გახლდათ: შავნაბადაზე ტექნიკური სწავლების მიზნით მყოფმა საბჭოთა არმიის ერთ-ერთი ნაწილის მოსამსახურებმა იქ ბევრი სამხედრომორიანი მანქანა შეინახეს და საქმის გამოსარკვევად ახლოს მივიდნენ. მათ სროლა აუტეხეს და 3 კაცი დაუჭრეს. რუსებმა 7 მხედრიონელი დააკავეს და დიდძალი იარაღი ჩამოართვეს.

მაგრამ, რა თქმა უნდა, ყველაფერი სხვაგვარად მოხდა. რუსი სამხედროები გამოიხსნენ ავიდნენ შავნაბადაზე. იქ მყოფმა სამტრედიელმა ძმებმა ვაშკოძეებმა ფანჯრიდან ავტომატით ცეცხლი გახსნეს (მართლა დაუჭრეს თუ არა თავდამსხმელებს 3 კაცი, არავინ იცის). რუსებმა საპასუხოდ БМП-დან ატეხეს მასირებული სროლა. შავნაბადაზე მყოფნი დააპატიმრეს. მსუბუქ ავტომობილებს БМП-ით გადაუარეს. დაპატიმრებულები მილიციას გადასცეს (მალე ყველა გაათავისუფლეს).

მომხდარს დიდი გამოხმაურება მოჰყვა. ყველაფერი, რა თქმა უნდა, გამსახურდიას ორგანიზებულიად გამოცხადდა (იქნებ არცთუ უსაფუძვლოდ!).

„მხედრიონმა“ ოპერის ბაღში შიმშილობა გამოაცხადა (მას გამსახურდიამ „შეიარაღებული შიმშილობა“ უწოდა), ილაშქრებდნენ „დიქტატურის დამყარების წინააღმდეგ“. მათი დევიზი იყო: „დავწვებით, მაგრამ დიქტატურას არ დავუშვებთ, თუ საჭირო იქნება,

„მხედრიონი“ — ბოროტების მხედრობა

ტყეში გავალთ და იქიდან ვიბრძოლებთ“. შიმშილობაში ათეულობით მხედრიონელი მონაწილეობდა. ამ აქციას მოჰყვა გამსახურდიას მომხრეთა შიმშილობა უზენაესი საბჭოს შენობასთან (ძირითადად ქალები შიმშილობდნენ), ზვიადს უკვე უწოდებდნენ „შიმშილისა შიმშილისა დამორგუწველს“.

შავნაბადას ინციდენტმა კიდევ უფრო დაძაბა ურთიერთობა ორ მხარეს შორის. ამით პროვოკაცია შედეგს მიაღწია.

ჯაბას დაპატიმრება გარდაუვალი გახდა, წინააღმდეგ შემთხვევაში ხელი-სუფლება პროცესების გაკონტროლებას საერთოდ ვეღარ შეძლებდა. ორისამი დღის განმავლობაში აიყვანეს ჯაბა და „მხედრიონის“ მთელი მენიჯე რაზმიც. ისეთი შთაბეჭდილება იქმნებოდა, რომ ზვიად გამსახურდიამ ჯერ „რუსების ხელით“ სცადა „მხედრიონის“ განადგურება, ხოლო შემდეგ ისინი დააპატიმრა.

ყოველივე ამან განუზომლად გააძლიერა ხელისუფლების მოწინააღმდეგეთა ბანაკი, კიდევ უფრო გაააქტიურა და გააღალა შესაბამისი სოციალური ფენა. ჯაბა პოლიტიკტიმრად გამოცხადდა. მასთან ერთად „პოლიტიკტიმრებად“ გამოცხადდნენ ჩვეულებრივი კრიმინალები. ჯაბას დაპატიმრებით საბოლოოდ გაფორმდა პირობები სისხლიანი დაპირისპირებისთვის საქართველოში.

მიიჩნევენ, რომ ჯაბასთვის ზვიადის დაპირისპირება და მის „დიქტატურასთან“ ბრძოლა მხოლოდ საშუალება იყო კრიმინალის შურისძიების საძულველ სახელმწიფო მანქანაზე.

ჯაბა იოსელიანი 19 თებერვალს დააპატიმრეს. იმავე პერიოდში ერთმანეთს მიყოლებით შეიპყრეს გურჯაანის, თელავის, საგარეჯოს, ყვარლის, ლაგოდეხისა და სხვა რაიონების „მხედრიონის“ ბაზაზე არსებული ჯგუფების წევრები.

დანაშაულობათა ჩადენისთვის დავით ოთიაშვილს, გელა ჭიაურელს, პაატა ასრათაშვილს, ვეფხია ლაფერაშვილს, ნოდარ შათირიშვილს, ლევან აზარაშვილს, სოლომონ მახარობლიშვილს, ივანე მრეველიშვილს, ელგუჯა და ვაჟა გურაშვილებს, ბეჟან კუპრაშვილს, გიორგი სომხიშვილს, გოჩა ალადაშვილს, გაია გაფრინდაშვილს, ვალერი კუბლაშვილს, ზურაბ ოზაშვილს, ტარიელ ლაშაშვილს, ნუგზარ ნასროშვილს, გელა ნაროზაშვილს, გია მქსრიშვილს წარედგინათ ბრალდებულები სისხლის სამართლის კოდექსის 78-ე მუხლით და მათი საქმეები სხვადასხვა დროს წარმართა სასამართლოში.

1991 წლის აგვისტოსა და ოქტომბერში იმავე მუხლით წარედგინათ ბრალდებულები ზაზა ვეფხვაძეს, თეიმურაზ ყურაშვილს, გელა გოდერძიშვილს, სიმონ არაქელოვს, გოჩა იაშვილს, მიხეილ კვერნაძეს, გოჩა კაპანაძეს, ზურაბ გველუკაშვილს, გოჩა ვარდიაშვილს, დემონ რევაზიშვილს, ვაჟა ქრისტესიაშვილს, ივანე ბერიძეშვილს, არსენ ბადურაშვილს და გიორგი ვაშაკიძეს.

1991 წლის ნოემბრის დასაწყისში ყველა ბრალდებულს, მათ შორის ჯაბა იოსელიანს, გამოეცხადა წინასწარი გამოძიების დამთავრება. გამოძიებამ დაადგინა: „ჯაბა იოსელიანმა ჩაიდინა ბანდიტიზმი, ე.ი. შეიარაღებული ბანდის ორგანიზება სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საწარმოებზე, დაწესებულება-ორგანიზაციებში და მათ მიერ მოწყობილ თავდასხმებში მონაწილეობა და მოქმედება ზაზა ვეფხვაძესთან, თეიმურაზ ყურაშვილსა და გელა გოდერძიშვილთან ერთად, წინასწარ შემუშავებული გეგმით...“

1991 წლის 22 დეკემბრიდან 1992 წლის 7 იანვრამდე თბილისში ომი მძვინვარებდა — მთავრობის სასახლეში შეკეტილ გამსახურდიას ხელისუფლებას ოპოზიცია (კიტოვანი, ადამია, ნათაძე) უტყვდა. ამ პერიოდში ოპოზიციამ ჯაბა ცხიდან გაათავისუფლა და „მხედრიონი“ ბრძოლაში სრულად ჩაება.

გამსახურდიას გაქცევის შემდეგ სახელმწიფოში ხელისუფლების ვაკუუმი შეიქმნა, რის გამოც მართვა-გამგეობა ხელში აიღო სამხედრო საბჭომ (სიგუა-კიტოვანი-იოსელიანი), ხოლო შემდეგ, 1992 წლის 7 მარტიდან, საქართველოში ედუარდ შევარდნაძის დაბრუნების შემდეგ — სახელმწიფო საბჭომ.

გაუქმებული სამხედრო საბჭოს ნაცვლად შექმნილი სახელმწიფო საბჭოს 4 მუდმივი წევრიდან (სიგუა, კიტოვანი, იოსელიანი, შევარდნაძე) თითოეულს ვეტოს უფლება ჰქონდა. საბჭოს თავმჯდომარედ შევარდნაძე იყო გამოცხადებული, მაგრამ რეალური ძალაუფლება უფრო კიტოვანისა და იოსელიანის ხელში იყო კონცენტრირებული. ჩამოყალიბდა ორი ტანდემი — შევარდნაძე-იოსელიანი და სიგუა-კიტოვანი. დროებით მთავრობას სიგუა ხელმძღვანელობდა.

ასე გრძელდებოდა, სანამ 1992 წლის 11 ოქტომბერს საქართველოს მოსახლეობამ პარლამენტი არ აირჩია და ლეგიტიმური მთავრობა არ შექმნა.

თბილისის ომის შემდეგ „მხედრიონის“ ხელმძღვანელები და წევრები საპრობოილეტიდან გაათავისუფლეს.

ამ პერიოდში მოქმედი რესპუბლიკის სამხედრო საბჭოს 1992 წლის 17 თებერვლის № 148 დადგენილებით, გაუქმდა 1990 წლის 5 დეკემბრის № 731 დადგენილება და იურიდიულ უფლებებში (მინისტრთა საბჭოს 1990 წლის 17 დეკემ-

ბრის № 495 დადგენილების საფუძველზე) აღდგა „ქართველ მაშველთა კორპუსი“ (დადგენილებას ხელს აწერს თვით ჯაბა იოსელიანი).

ამნისტიის შესახებ სამხედრო საბჭოს 1992 წლის 27 თებერვლის დადგენილებით, მაშველთა კორპუსის („მხედრიონის“) წევრებისა და სხვათა (მათ შორის მძიმე დანაშაულის ჩამდენ პირთა) მიმართ აღძრული სისხლის სამართლის საქმეები წარმოებით უნდა შეწყვეტილიყო (დადგენილებას სამხედრო საბჭოს სახელით ხელს აწერენ ჯაბა იოსელიანი და თენგიზ კიტოვანი). ამ დადგენილების მე-3 მუხლის თანახმად სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისგან განთავისუფლებას ექვემდებარებოდნენ პირები იმ დანაშაულის ჩადენისთვის, რაც გათვალისწინებული იყო სისხლის სამართლის კოდექსის 78-ე მუხლით.

ამრიგად ამნისტია შეეხო ყველა დასახლებულ პირს.

ნუთშესვენება: თავის დროზე, საქმეზე არ მიღებულია, კანონით გათვალისწინებული გადაწყვეტილება ამნისტიის აქტის საფუძველზე სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის შესახებ... რადგანაც იმ პერიოდში რესპუბლიკას უკვე ჯაბა იოსელიანი მართავდა თენგიზ კიტოვანთან ერთად და შეკითხვა, თანახმა ხართ თუ არა შენს დანაშაულზე კმედებას ამნისტია შეეფარდოსო, უბრალოდ ვერ დაისმოდა.

აკი ნათქვამია, ძალა დაღმართს ხნავსო...

ამდენად, საქმე უკანონოდ შეჩერდა. 1992 წლის მარტსა და აპრილში ბრალდებულებმა გელა გოდერძიშვილმა, სიმონ არაქელოვამ, გოჩა იაშვილმა, მიხეილ კვერნაძემ, გოჩა კაპანაძემ, ზურაბ გველუკაშვილმა, გოჩა ვარდიაშვილმა, დემონ რევაზიშვილმა, ვაჟა ქრისტესიაშვილმა, ივანე მესხიშვილმა, ნოდარ ჯავახიშვილმა, ამირან ბერიძეშვილმა, არსენ ბადურაშვილმა წერილობითი თანხმობა განაცხადეს და მოითხოვეს მათი ბრალდების საქმეზე გავრცელებულიყო სამხედრო საბჭოს 1992 წლის 27 თებერვლის დადგენილება ამნისტიის შესახებ და გაენთავისუფლებინათ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობიდან. 30 აპრილს ამ პირების მიმართ სისხლის სამართლის საქმე შეწყდა.

ბრალდებულები ზაზა ვეფხვაძე, თეიმურაზ ყურაშვილი და შოთა ჯადუღიშვილი პატიმრობიდან გაათავისუფლების შემდეგ სხვადასხვა ვითარებაში გარდაიცვალნენ და მათ მიმართ სისხლის სამართლის საქმე შეწყდა.

სისხლის სამართლის საქმის დამატებითა შესწავლამ ცხადყო, რომ „ჯაბა იოსელიანი, მართლაც იმხილვოდა ჩადენილ დანაშაულში, მაგრამ ეს მასალები არ იძლეოდა მისი სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის მიცემის საკმაო საფუძველს“. ამასთან იმის გათვალისწინებით, რომ „ამონურული იყო ჯაბა იოსელიანის მიმართ 1992 წლამდე ჩადენილ დანაშაულებზე დამატებითი მტკიცებულებების შეკრების შესაძლებლობა, მის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე შეწყდა დანაშაულის ჩადენაში ბრალდებულის მონაწილეობის დაუდასტურებლობის მოტივით“.

ასეთია „მხედრიონის“ ბიოგრაფიის პირველი — ყრმობის — წლები.

შემდეგ იყო აფხაზეთის ომი.

„მხედრიონმა“ მონაწილეობა მიიღო ომში. მე მახსოვს ჯაბა იოსელიანი და მისი ბიჭები ფრონტის წინა ხაზზე ოჩამჩირეში, ცაგერასთან, ტამიშთან...

მათ რიგებში ბევრი პატრიოტი იბრძოდა, როგორც ვთქვი, არაერთი მათგანი გმირულად დაიღუპა, ბევრმა დაიმსახურა საბრძოლო ჯილდო.

სხვათა შორის, იქ, სოფელ ლაბრასთან მოხდა ღირსშესანიშნავი მოვლენა, როცა თავგადაკლული ზვიადისტილოთი ქობალია და გამსახურდიას ასევე თავგადაკლული მონაწილე მდეგე ჯაბა იოსელიანი, ერთად, მხარდამხარ იბრძოდნენ საერთო მტრის წინააღმდეგ. ჩათავდა ომი.

დაიწყო „მხედრიონის“ მონიფულობის წლები.

ალექსი ასლანიშვილი. (გაზრდილობა იმდენა)

მეტარანი

ქეცხაიამ ითამაშა და გაიტანა

კვირის ქალაქ ლარნაკს დარბაზში ამხანაგური მატჩი გაიმართა ფუტსალში, რომელსაც 5000-ზე მეტი გულშემატიკი დაესწრო.

საქართველოს ნაკრების მწვრთნელმა გოლიც გაიტანა, მისმა გუნდმა კი 6:4 მოიგო.

გიორგი შოთაძე

კალათბურთი

შერეაღინის და სანიკიძის „სარაგოსა“ ლიგური კლუბი გაანადგურა

მწვრთნელის მე-2 ჯგუფური ეტაპის სტარტზე 2 მარცხის შემდეგ გიორგი შერეაღინის და ვიქტორ სანიკიძის „სარაგოსა“ გულშემატიკების ჩინებული სანახაობა შესთავაზა და მშობლიურ „პაბლონ პრინსიპე ფელიპეზე“ ლიგური „ლიეტუვის რიტასი“ 94:60 გაანადგურა.

შეხვედრას თვალი 6725 მაყურებელმა მიადევნა, მისი ბედი კი ფაქტობრივად პირველ ტაიმში გადაწყდა, რომელიც არაგონულმა კლუბმა 19 ქულით მოიგო.

ქართველ კალათბურთელთაგან სასტარტო სუთეულში შერეაღინი იყო. მან მოედანზე 21 წუ-

თი გაატარა და მასპინძლებს 11 ქულა, 5 მოხსნა (2 შეტევაში), 1 ჩაჭრა და 1 პასი შესძინა.

გიორგიმ 5-დან 4 ორქულიანი და 3-ვე საჯარიმო ჩააგდო. ისიც სათქმელია, რომ ქართველმა ცენტრმა ბურთი ერთადერთხელ დაკარგა, არცერთხელ დაჯარიმებულია, მის წინააღმდეგ კი თამაშის წესები 4-ჯერ დაირღვა.

ცნობისთვის, შერეაღინის სარგებლიანობის კოეფიციენტი 20 გახლდათ, რითაც იგი მხოლოდ

ან, რომლებიც დღეს ერთმანეთს ზაგრებში ეთამაშებიან. ხორვატული გუნდის მარცხის შემთხვევაში „სარაგოსა“ მერვედფინალში გამსვლელ მე-2 საფეხურზე აღზევდება.

თავად ესპანურ კლუბს მომდევნო შეხვედრა 28 იანვარს ისევ „ლიეტუვის რიტასთან“ ელის. ცხადია, ამ შემთხვევაში მასპინძელი ვილნიუსის კლუბი იქნება.

ვიტალი ჯაფარიძე

თი გაატარა და მასპინძლებს 11 ქულა, 5 მოხსნა (2 შეტევაში), 1 ჩაჭრა და 1 პასი შესძინა. გიორგიმ 5-დან 4 ორქულიანი და 3-ვე საჯარიმო ჩააგდო. ისიც სათქმელია, რომ ქართველმა ცენტრმა ბურთი ერთადერთხელ დაკარგა, არცერთხელ დაჯარიმებულია, მის წინააღმდეგ კი თამაშის წესები 4-ჯერ დაირღვა. ცნობისთვის, შერეაღინის სარგებლიანობის კოეფიციენტი 20 გახლდათ, რითაც იგი მხოლოდ

ან, რომლებიც დღეს ერთმანეთს ზაგრებში ეთამაშებიან. ხორვატული გუნდის მარცხის შემთხვევაში „სარაგოსა“ მერვედფინალში გამსვლელ მე-2 საფეხურზე აღზევდება.

თავად ესპანურ კლუბს მომდევნო შეხვედრა 28 იანვარს ისევ „ლიეტუვის რიტასთან“ ელის. ცხადია, ამ შემთხვევაში მასპინძელი ვილნიუსის კლუბი იქნება.

ვიტალი ჯაფარიძე

ოლიმპიური მოძრაობა

სოჭის ოლიმპიური თამაშების დაწყებამდე სამ კვირაზე ცოტა მეტი დრო დარჩა. ესაა რიგით მეორე ოლიმპიადი, რომელიც რუსეთის ტერიტორიაზე ტარდება (შეგახსენებთ, რომ ზაფხულის თამაშები მოსკოვში, იმდროინდელი საბჭოთა კავშირისა და რუსეთის ფედერაციის დედაქალაქში, 1980 წელს გაიმართა) და მასაც, ისევე როგორც პირველს, საკმაოდ სერიოზული პოლიტიკური ვენებათაღელვა, გარკვეულ ძალთა ერთიანი ახლავს. ვიდრე სოჭში პირველი სტარტები გაიმართება, პატივმოქმედო მკითხველო, გთავაზობთ თვალის გადავარდნით მე-20 საუკუნის მეორე ნახევრის ოლიმპიურ ატმოსფეროს, რომელიც ასე მდიდარი იყო ფარული ინტრიგებით.

მე-20 საუკუნეში სპორტი მხოლოდ პოლიტიკის განუყოველ ნაწილს წარმოადგენდა, რაც განსაკუთრებით მკაფიოდ ეტყობოდა. ეს არა იმდენად სხვადასხვა ქვეყნის სპორტული, რამდენადაც დაპირისპირებული პოლიტიკური სისტემების პაექრობა იყო, რომელთაგან თითოეული საკუთარი უპირატესობის წარმოჩენას ცდილობდა.

საბჭოთა კავშირი საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის (სოკ) წევრი ჯერ კიდევ 1951 წლის მაისში გახდა და ოსლოს ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობის მიღება 1952 წელსვე შეეძლო, მაგრამ პარტიული ხელმძღვანელების შიშის, გამო რომ ამ თამაშებს ვერ მოიგებდნენ, სპორტსმენები ნორვეგიაში არ გაუშვეს.

სწორედ ამ შიშით აიხსნება 1951 წლით დათარიღებული უნიკალური დოკუმენტი, რვაპუნქტიანი „დირექტივები“ საბჭოთა სპორტულ დელეგაციას სოკის სესიაზე, სადაც ბოლო პუნქტად აღნიშნულია: „მხარი დაეჭიროს წინადადებას ზამთრის ოლიმპიური თამაშების პროგრამაში შეტანილ იქნას შეჯიბრებები ჩიდაობაში, კრივში, ძალოსნობასა და ტანვარჯიშში“. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ საბჭოთა პარტიული ფუნქციონერები სოკის სესიაზე მოითხოვდნენ სპორტის ამ სახეობათა ზამთრის სახეობებზე აღიარებას! მიზეზი ცხადზე ცხადია: სპორტის ამ სახეობებში საბჭოთა სპორტსმენები ტრადიციულად ძლიერნი იყვნენ.

საბჭოთა სპორტსმენებმა თეთრი ოლიმპიადი მონაწილეობა პირველად 1956 წელს კორტინა დამპეცოში მიიღეს, სადაც ჩვენს პოკისტებთან შეხვედრას დიდი სკანდალი მოყვა, რაც იმდროინდელი სოციალისტური ბანაკის ქვეყნებში ძლიერი საპროტესტო განწყობების გამოხატვა იყო. საიდუმლო დოკუმენტში, „1956 წლის ოლიმპიადის შედეგების შესახებ“ ამასთან დაკავშირებით, კერძოდ, აღნიშნულია, რომ მას შემდეგ, რაც ანგარი-

ში 5:4 გახდა საბჭოთა ნაკრების სასარგებლოდ, ჩეხმა პოკისტებმა აშკარა უხეშობა დაინიშნეს, რასაც რამდენიმე საბჭოთა მოთამაშის ტრავმირება მოყვა, ხოლო შეჯიბრების ბოლო დღეს ამერიკელებთან შეხვედრაში ჩეხები თავიანთ კარში შაიბებს ყოველგვარი ბრძოლის გარეშე უშვებდნენ.

საბჭოთა კავშირმა მონაწილეობა ცხრა თეთრი ოლიმპიადიში მიიღო, რომელთაგან შვიდში გაიმარჯვა. „ჩავარდნილად“ მიჩნეული იყო 1968 წლის გრენობლის (საფრანგეთი) და 1984 წლის სარაევოს (იუგოსლავია) ზამთრის ოლიმპიური

ტული ფორმა გაეცა, ბენვის ნახევარპალტოები კი (60 ცალი) ხელმძღვანელ პირთათვის და მომსახურე პერსონალისთვის ღირებულების 50 პროცენტის ფასდაკლებით მიეყიდა...

არანაკლებ მძაფრად იდგა სპორტსმენთა ეკვიპირების საკითხიც, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც დიდ სპორტში ახალი ტექნოლოგიები დაინერგა. საქმე იქამდე მივიდა, რომ საბჭოთა სპეცსამსახურები ცდილობდნენ სათხილამურო და საციკლო სპორტში ახალი უცხოური ტექნოლოგიების მოპოვებას, იყო ამ მიმართუ-

„იდუმალი“ თამაშები

ლებით სამრეწველო ჯაშუშობის მცდელობებიც კი, თუმცა, ეს მასალები ჯერჯერობით განსაიდუმლოებული არ არის. მაშინ საზღვარგარეთ დიდად პოპულარული იყო ხუმრობა: რუსებმა რაც გინდა ააწყონ, ბოლოს მაინც კალაშნიკოვის ავტომატს მიიღებენო. ამ

დენად, ოქროს მედლების სიუხვის მიუხედავად, ტექნოლოგიურ რბოლას საბჭოთა კავშირი აგებდა. მას შემდეგ კი, რაც 1957 წელს სოკის ლუჟნიკებში ხელოვნურ ყინულთან დახურული სპორტის სასახლე ააგეს, რომლითაც ნიკიტა ხრუშჩოვი დიდად ამაყობდა, აღმოჩნდა, რომ ამ დროის ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და კანადაში დაახლოებით 500 ასეთი ნაგებობა მოქმედებდა!

გამოიხატებოდა, რომ მწვრთნელებს, დელეგაციების ხელმძღვანელებს თანამდებობიდან ხსნიდნენ, სხვა დროს საზღვარგარეთ არ უშვებდნენ, თუმცა კი წარჩინებულებს ღირსეულად აჯილდოებდნენ. მაგალითად, 1976 წლის საპრემიო უწყისში აღნიშნულია, რომ პირველი ადგილისთვის გასამრჯელო 4 ათასი მანეთია, რაც იმხანად ძალიან დიდი ფული იყო, რომლითაც კაცს ავტომობილს ყიდდა შეეძლო.

ტანსაცმელს კი საბჭოთა ოლიმპიელები 1980 წლამდე საკუთარი ფულით ყიდულობდნენ და მხოლოდ ლეიკ-პლესიდის ოლიმპიადის წინ სსრ კავშირის მინისტრთა კაბინეტმა გამოსცა განკარგულება, რომლითაც სპორტკომიტეტს ნება დართო „...1980 წლის XIII ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილე სპორტული დელეგაციის წევრთათვის 179 კომპლექტი სპორ-

ტული ფორმა გაეცა, ბენვის ნახევარპალტოები კი (60 ცალი) ხელმძღვანელ პირთათვის და მომსახურე პერსონალისთვის ღირებულების 50 პროცენტის ფასდაკლებით მიეყიდა... არანაკლებ მძაფრად იდგა სპორტსმენთა ეკვიპირების საკითხიც, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც დიდ სპორტში ახალი ტექნოლოგიები დაინერგა. საქმე იქამდე მივიდა, რომ საბჭოთა სპეცსამსახურები ცდილობდნენ სათხილამურო და საციკლო სპორტში ახალი უცხოური ტექნოლოგიების მოპოვებას, იყო ამ მიმართუ-

გამოიხატებოდა, რომ მწვრთნელებს, დელეგაციების ხელმძღვანელებს თანამდებობიდან ხსნიდნენ, სხვა დროს საზღვარგარეთ არ უშვებდნენ, თუმცა კი წარჩინებულებს ღირსეულად აჯილდოებდნენ. მაგალითად, 1976 წლის საპრემიო უწყისში აღნიშნულია, რომ პირველი ადგილისთვის გასამრჯელო 4 ათასი მანეთია, რაც იმხანად ძალიან დიდი ფული იყო, რომლითაც კაცს ავტომობილს ყიდდა შეეძლო.

ტანსაცმელს კი საბჭოთა ოლიმპიელები 1980 წლამდე საკუთარი ფულით ყიდულობდნენ და მხოლოდ ლეიკ-პლესიდის ოლიმპიადის წინ სსრ კავშირის მინისტრთა კაბინეტმა გამოსცა განკარგულება, რომლითაც სპორტკომიტეტს ნება დართო „...1980 წლის XIII ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილე სპორტული დელეგაციის წევრთათვის 179 კომპლექტი სპორ-

ნიწო ალექსანდრი

როგორღე

ბერლინის პირველი ნახევარფინალი ავსტრალიაში

ტომას ბერლინი სადიდსლემო შეჯიბრებებზე დღემდე მხოლოდ ავსტრალიის ღია პირველობის ნახევარფინალამდე არ იყო გასული და დავიდ ფერერის დამარცხებით ჩეხმა ეს მოახერხა. ბერლინი სამსაათიანი მატჩის შედეგად რეიტინგის მესამე ნომერ ფერერს 6:1, 6:4, 2:6, 6:4 მოუგო და ნახევარფინალში სტანისლას ვაგერინკას შეხვედრა.

ფერერთან მატჩის მსვლელობისას სადღესობად კლასიფიკაციის მეშვიდე ნომერმა 28 წლის ბერლინი 5 ბრეიკი და 10 ეისი შეას-

რულა, ესპანელთან პირადი შეხვედრების ანგარიში კი 5:8 გახდა.

მანუჩარ ბიორბაძე

ინტერნეტიდან

იკერბა მამოვის სისარული განიცადა

მამოვის სისარულმა და გამშობლების თანმშლებმა ბენდინერების განცდამ გვერდი არც ესპანეთის ნაკრებსა და მადრიდის „რეალის“ გოლკიპერს ივერ კასილასს აუარა. რამდენიმე დღის წინ იგი ვაჟიშვილის მამა გახდა და ეს სასიხარულო მოვლენა მას თითქმის მთელმა ესპანეთმა მიულოცა.

მიუხედავად იმისა, რომ იკერბა თავისი სატრფო, ცნობილი ჟურნალისტი სარა კარბონერო ვერა და ვერ მოიყვანა ცოლად, ამას წყვილისთვის ხელი არ შეუშლია კასილასების გვარის გამრავლე-

ბაზე და შვილის ყოლაზე ეფიქრა. მით უმეტეს, კასილასი შვილზე დაუფარავად ოცნებობდა. როგორც ესპანური მედია იუწყება, სარა კარბონერომ ბავშვისათვის სახელის შერჩევის პატივი მთლიანად მამას დაუთმო. იკერ კასილასმა თავის ვაჟიშვილს სახელად მარტინი დაარქვა და სამშობიარო სახლიდან გამოსულმა ცრემლების თანხლებით განაცხადა, რომ ასეთი გახარებული და ბედნიერი აქამდე არასოდეს ყოფილა.

როსტომ რაჭველიშვილი

სად ვიპოვოთ?

რა კავშირი აქვს უგზოუკვლოდ დაკარგულბთან ამირან მისხელს?

„ჩემი ვანარობით გამოძიებას, ინტერვიუში მუშაობა მიმდინარეობს. დაახლოებით ერთ თვეში რამდენიმე განმარტებული ფაქტის მომხსენარი გავხდებით. ჩვენ გამოვიკვლიეთ რამდენიმე ადამიანის უგზო-უკვლოდ დაკარგვის ფაქტი — შევისწავლეთ და გამოძიებამ დაადგინა, თუ რა პირობებში მოხდა მათი დაკარგვა“ — განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

ამ ეტაპზე, რამდენიმე უგზოუკვლოდ გამკრალ ადამიანთან დაკავშირებით გამოძიება მიმდინარეობს და როგორც ირკვევა, სერიოზული დანაშაულის ნიშნებიც იკვეთება.

„უახლოეს ხანში მოსახლეობა გაიგებს, თუ როგორ ხდებოდა ადამიანების უგზო-უკვლოდ დაკარგვა და შემდეგ რა ბედი ეწიათ მათ. ეს არის ძალიან მძიმე საქმეები. ჩვენი ქვეყნის შვილები, თანამოქალაქეები უგზო-უკვლოდ იკარგებოდნენ და დღესაც, ოჯახები ელოდებიან მათ შვილებს. მათ სჯერათ, რომ მათი შვილები არიან ცოცხლები, თუმცა, სამწუხაროდ, ბევრი მათგანი, წინასწარი ინფორმაციით, ლიკვიდირებულ იქნა“ — განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

გამოძიების დასრულებამდე საგამოძიებო უწყებიდან დამატებითი კომენტარი არ კეთდება, თუმცა, წინასწარი ინფორმაციით, გამოძიებისთვის ცნობილი გახდა, რომ იყო შემთხვევები, როდესაც ადამიანების გატაცება და მათი ლიკვიდაცია ხდებოდა.

საქართველოში 2010 წლიდან დღემდე 631 ადამიანი გაუჩინარებული. მათგან 194 პირი დაკარგულია 2010 წელს. ყველაზე მეტი ადამიანი 2011 წელს არის დაკარგული — 198. შსს-ს ინფორმაციით, ყველაზე ხშირად, საქართველოში 25-დან 44 წლამდე ასაკის ადამიანები იკარგებიან. ბოლო ოთხ წელში ამ კატეგორიის 225 ადამიანი დაკარგული.

მაშინ, როდესაც პრემიერი ყურნალისტებს უგზო-უკვლოდ გაუჩინარებულებს შესახებ ინფორმაციას აწვდიდა, 2012 წლის 16 იანვარს გაუჩინარებული გოგონა აბულაძის მშობლები საპროტესტო აქციას მართავდნენ. აბულაძის ოჯახის წევრებმა ანაკლია-ზუგდიდის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზა გადაკეტეს.

გაუჩინარებული ახალგაზრდის დედა მოითხოვს, რომ გამოძიებული იქნას მისი შვილის გაუჩინარების ამბავი და მიანოდონ ინფორმაცია, არის თუ არა ის ცოცხალი.

სერიოზა და ცინარა აბულაძეები თითქმის დარწმუნებული არიან, რომ მათი ერთადერთი ვაჟი შვილი ქართული სპეცსამსახურების მიერ დაგვემღ სპეცოპერაციას შეეწირა.

აბულაძემ წერილი დატოვა, რომ საერთაშორისო მძებრების დახმარებით აფხაზეთში გადადიოდა და მას შემდეგ ის აღარავის უნახავს.

ერთ-ერთი ვერსიით, რუსეთის შეიარაღებული ძალების მაიორთან კავშირის დასამყარებლად, გოგონა აბულაძის გამოყენება, შსს-სთვის ყველაზე ეფექტიანი გადაწყვეტილება იყო, თუმცა, რა მოხდა რეალურად, სად და რა ვითარებაში აღმოჩნდა რეზიდენტი თუ უბრალოდ მსხვერპლი ახალგაზრდა ქართველი მამაკაცი, ამ დრომდე უცნობია.

ცნობილია ის, რომ გაუჩინარებამდე დაწერილ წერილში ნახსენები კიდევ ერთი სახელი, მაქსაზ პაჭკორია, სამეგრელოს რეგიონში კონტრაბანდის დეპარტამენტის უწყებაში მალა თანამდებობას იკავებდა. თუმცა პაჭკორიამ გაუჩინარებულთან არა თუ თანამდებობრივი კავშირი, უბრალო ნაცნობობაც კი უარყო.

როგორც პროკურატურაში აცხადებენ, საკმარის მძიმე მასალებია თავმოყრილი პროკურატურაში, სადაც იკვეთება სერიოზული დანაშაულის ნიშნები, როგორ ხდებოდა ადამიანების გატაცება და როგორ მოხანძრავდნენ ამაში სხვადასვა პირები, რომლებიც არ იყვნენ რიგითი მოქალაქეები. უგზო-უკვლოდ გაუჩინარებულ ადამიანებთან დაკავშირებით პროკურატურა გამოძიებას აწარმოებს, თუმცა, გამოძიების ინტერესებიდან გამომდინარე, კომენტარი არ კეთდება.

2008 წელს სააკაშვილის ხელისუფლების მიერ ჯაშუშობის ეჭვით, თუ პოლიტიკური მიუღებლობის გამო, ასეული ადამიანი გაუჩინარებული და როგორც ირკვევა, დაკარგული ადამიანების საქმეების ძიებას ბევრი ყოფილი მაღალჩინოსნის სახელი ამოტივტივდა და როგორც ამბობენ, ერთ-ერთი ასეთი ყოფილი ჩინოვნიკი ვანო მერაბიშვილის ყოფილი პირველი მოადგილე ამირან მისხელია.

ის, რომ მისხელი ადამიანების გატაცების საქმეში ფიგურირებდა, ამ ინფორმაციას საშემდრო ექსპერტი ვახტანგ მასისაიაც ადასტურებს.

„შემიძლია დავასაბუთო ამირან მისხელი, რომელიც ასეთი ტიპის გატაცებებში მონაწილეობას უშუალოდ იღებდა. მისხელის მაღლა იდგა ვანო მერაბიშვილი. 2008 წელს იმ ადამიანების უმეტესობა, ვინც დაკარგულია, კონტრაბანდის დეპარტამენტის მიერ არის მოტაცებული და მათგან ვინც ნამებას ვერ გაუძლო, ისინი დღეს უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა სიაშია“ — აცხადებს ვახტანგ მასისაია.

თამთა ძარჩავა

გამოსათხოვარი

სამარადისო სასუფეველი დაბიბოვიდროს!

დიდი მწუხარებით შევიტყვე ჩემი მასწავლებლის, ბატონ ჯუმბარ ლომინაძის გარდაცვალების ამბავი.

წილად მხვდა ბედნიერება, ვყოფილიყავი მისი პირველი მონაფე მეცნიერებაში. ასეთი ბედნიერება გამოიხატებოდა იმაში, რომ გასული საუკუნის 70-იან წლებში ერთად ვმუშაობდით — მე, საკანდიდატო დისერტაციაზე, ბატონი ჯუმბარი კი სადოქტოროზე. და ამგვარი მჭიდრო სამეცნიერო ურთიერთობის გამო საშუალება მქონდა სრულად ამეთვისებინა ბატონ ჯუმბარის მიერ შემოთავაზებული სამეცნიერო იდეები და მათი გადამყვების გზები. სწორედ ამ წლებში აკადემიკოსმა ილია ვეკუამ თბილისში დააარსა გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტი და აღჭურვა იმ დროისათვის უნიკალური ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანებით. ბატონი ჯუმბარი კარგად გრძობდა ახალი ტექნოლოგიების გამოყენების აუცილებლობას მეცნიერებაში და ამ ინსტიტუტში დააარსა ჯგუფი, რომელმაც რიცხვითი გათვლების საფუძველზე უამრავი სამეცნიერო პრობლემა გადაჭრა, გამოიყენა მისი მეტად პოპულარული მონოგრაფია ციკლოტრონული ტალღების შესახებ.

ერთაშორისო ასპარეზზე გასაცვანად. ბატონმა ჯუმბარმა შეძლო, დაეარსებინა ძლიერი ქართული ასტროფიზიკური სამეცნიერო სკოლა.

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია ბატონ ჯუმბარის იდეალის, ქალბატონ ლიას დამსახურება და მზრუნველობა მასწავლებლისა და მონაფეების იდეალური დამოკიდებულების ფორმირებაში.

ბატონი ჯუმბერი ძალიან განიცდიდა ბოლო წლებში განათლებისა და მეცნიერების სფეროში გატარებულ რეფორმებს — მიუღებლად და საზიანოდ თვლიდა მათ. მუდმივად ხაზს უსვამდა, რომ სწავლების დონე დევნა უმაღლეს სასწავლებლებში, რომ ახალგაზრდებიდან ცოტას თუ აინტერესებს მეცნიერებისათვის გადადოს თავი.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გატარებული ასეთი რეფორმების შედეგად იძულებული გავხდი, შორეულ პაკისტანში გადავხვენილიყავი და ქართველების ნაცვლად უცხო ტომის სტუდენტების განათლებისთვის მომეკიდა ხელი.

გწუხვარ, რომ ფიზიკურად ვერ ვესწრები საყვარელი მასწავლებლის გამოსათხოვარ დღეებს თბილისში და შორეული პაკისტანიდან მხოლოდ გამოსათხოვარი წერილით ვკმაყოფილდები.

ღმერთმა სამარადისო სასუფეველი დაგიმკვიდროს, ბატონო ჯუმბარ!

თამაზ კალაძე
ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი
2014 წლის 21 იანვარი.

ედუარდ შევარდნაძე ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს გამოჩენილი ქართველი მეცნიერის, საზოგადო მოღვაწის, ღირსეული მოქალაქისა და უკეთილშობილესი პიროვნების, აკადემიკოს

ჯუმბარ ლომინაძის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს ბატონ გიორგი ლომინაძეს, ოჯახის წევრებს, ახლობლებს.

თბილისი, 22 იანვარი, 2014 წელი.

1956 წლის 5-ე საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულები იუნჯებიან, რომ გარდაცვალება მსოფლიოში ცნობილი მეცნიერი, ღვანლმოსილი პიროვნება, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი

ჯუმბარ ლომინაძე

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამშენებლო ფაკულტეტის 1963 წლის კურსდამთავრებულები მწუხარებით იუნჯებიან ძვირფასი მეგობრისა და თანაკურსელის, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორის

ნოდარ ბერიშვილის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია ღრმა მწუხარებით იუნჯება ამავე აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის

ოთარ ღორჯოშვილის

გარდაცვალებას და თანაუგრძობს მის ოჯახს.

დედა თინა ჩოფლიანი, მეუღლე რუსუდან ჯიბლაძე, ძმა ზურა დევედარიანი, და ქეთი დევედარიანი, შვილები ალექსანდრე, გიორგი დევედარიანი, რძლები ნინო ფარცვანიანი, ნანა ტაბაღუა, შვილიშვილები მარიამ, ლაშა დევედარიანი, იუნჯებიან რომ გარდაიცვალა

მალხაზ (ბელა) დევედარიანი

ბანაშვიდი 23, 24, 1, 16 სთ. მის. ნუცუბიძის პლატო, II მიკრორაიონი, III კვ. IV კორპუსი. გამოსვენება 25, 1, 14 სთ. ქაშუეთის ეკლესიიდან.

გმირის გახსენება

პარსკვლავებს მოსწყდა პარსკვლავი...

იმ მფრინავთა შორის, რომლებიც საქართველოდან მონაწილეობდნენ II მსოფლიო ომში, განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი გურიის უღამაზეს ბუნებაში აღზრდილი ვაჟკაცმა ჭიჭიკო ბენდელიანმა. ამ მამაცი მფრინავის დელეგაციის გამო პოეტ სტუბა ბერულავას მიერ შეთხზული ლექსი დღემდე სახალხო სიმღერად არის ქცეული.

დილით მოვიდა ამბავი, დაიწვა გული მზიანი, ვარსკვლავებს მოსწყდა ვარსკვლავი...

ჭიჭიკო ბენდელიანი... დღეს ვარსკვლავებთან მოთამაშე მამაც მფრინავს, საბჭოთა კავშირის გმირს ჭიჭიკო ყაისარის ძე ბენდელიანს დაბადებიდან 100 წელი შეუსრულდება. იგი დაიბადა 1914 წლის 29 იანვარს დაბა ჩოხატაურში, 1937 წელს დაამთავრა სევასტოპოლის სახელმწიფო საავიაციო სასწავლებელი. 1941-1945 წლებში იბრძოდა კიევისა და ხარკოვის, სტალინგრადისა და კურსკის მი-

სადგომებთან, უკრაინისა და პოლონეთის განთავისუფლებისთვის, მოახდინა 410 საბრძოლო გაფრენა, მონაწილეობა მიიღო 70-ზე მეტ სამაჟორ ბრძოლაში, მოსპო მტრის 30-ზე მეტი თვითმფრინავი, დაჯილდოებულია ორი ლენინის ორდენით.

საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება მიენიჭა 1943 წლის 23 აგვისტოს, დაიღუპა 1944 წლის 20 ივლისს სპიტიში, ქალაქ კაუნასის მახლობლად. მისი ქანდაკება დადგმულია ჩოხატაურის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში. თბილისის ერთ-ერთ ქუჩას მინიჭებული აქვს მისი სახელი.

1941 წლიდან 1955 წლამდე თბილისში დღევანდელი დაჯილდოებული მამულებლის გამზირზე მდებარე 24-ე სკოლის ბაზაზე ფუნქციონირებდა საბჭოთა კავშირის გმირის ჭ.ჭ. ბენდელიანის სახელობის სამხედრო-სამაჟორო ძალთა თბილისის სპეციალური საშუალო სკოლა, რომელიც ამჟამად დაახლოებით მთელი ქვეყნის საფრენოსნო

სასწავლებლებში გასაგზავნად. სკოლა საუკეთესო პირობებს სთავაზობდა ახალგაზრდებს: უფასო კვებას, სპეციალურ ტანსაცმელს, საერთო საცხოვრებელს. ამის შედეგად სამხედრო მფრინავთა შორის ეროვნული კადრების ზრდასთან

ერთად განსაკუთრებით სასიხარულო იყო ის ფაქტი, რომ საქართველოს სამოქალაქო ავიაციაც უკვე ქართველებით კომპლექტებოდა.

ბენდელიანის სკოლელებს, რომლებიც ძირითადად რუსეთში მუშაობდნენ, ძალიან ენატრებოდათ თავიანთი სკოლა, აღმზრდელი პედაგოგები და ცდილობდნენ, წელიწადში ერთხელ მაინც ჩამოსულიყვნენ თბილისში და მოენახლებინათ ისინი. ასეთი ჩამოსვლები იმდენად ხშირი იყო, რომ ბოლოს მათ შეხვედრის დღედ დაანსეს ყოველ წლის აპრილის მეორე კვირა დღე, ანუ ე.წ. „კოსმონავტიკის დღე“. შეხვედრები ბრწყინვალედ ტარდებოდა. ხშირად 100-ზე მეტნიც კი ვიყავით.

და აი, გასული, 2013 წლის 14 აპრილს კვლავ შევიკრიბეთ. სამწუხაროდ, დანიშნულ დროს მოვიდა მხოლოდ 12 ბენდელიანელი, მათ შორის 87 წლის პროფესორი აბესალომ ვეკუა. მას ჩვენი სკოლა ჯერ

კიდევ 1945 წელს დაუმთავრებია და მაშინდელი ომის ქარცეცხლშიც მიუღია მონაწილეობა.

შეკრების მონაწილეებმა მოვიკითხეთ ერთმანეთი, დავათვალიერეთ ჩვენი საკლასო ოთახები, ვინ საუბრეთ. საუბარში მონაწილეობდნენ ვახტანგ ბუნჩიკაშვილი, ბუღუ ბარამიძე, ზაურ ლომიძე, კარლო ცხოვრებაშვილი, გურამ ორბელიანი და სხვები.

ბენდელიანმა მფრინავებმა გამოთქვეს მზადყოფნა — მხარი დაუჭირონ ახალი ხელისუფლების დემოკრატიულ ღონისძიებებს. ითქვა იმის შესახებაც, რომ ჭ.ჭ. ბენდელიანს დაბადებიდან 100 წელი უსრულდება და აუცილებელია 2014 წლის 29 იანვარს საბურთალოს სასაფლაოზე მის განსვენებულთან შევიკრიბოთ. ეს ასეც იქნება. დიდება მის სახელს...

ხვთისაზარ არჩილაშვილი

პროფესორი, ჭყებუნდელიანის სახელობის სპეც. სკოლის კურსდამთავრებული, ე. თაყაიშვილის და ნ.ნიკოლაძის პრემიების ლაურეატი.

ტესტი

თუ ხარო გულდია ყოველივე სიასლისადმი?

დანიშნულ ახალი წელი, ტრადიციით კი ბევრი ჩვენგანი ფიქრობს, რომ 1 იანვრიდან (უკიდურეს შემთხვევაში -2-დან) უნდა დაიწყო ახალი ცხოვრება სომ ამბობენ: ახალი წელია - შესაძლებლობებიც ახალია. მაგრამ ვართ კი ჩვენ მზად, მივიღოთ ყოველივე ახალი? უპასუხეთ ტესტის შეკითხვებს და გაიგეთ, თქვენ XXI საუკუნის ადამიანი ხართ, თუ ისევ XX-ში დარჩით?

- 1. როდესაც გესმით სიტყვა „კომპიუტერი“, თქვენ ხელს იღებთ: ა) თავში; ბ) იღებთ ლექსიკონს; გ) მიგაქვთ ხელები ილიის ქვეშ. 2. იცნობთ ინტერნეტს? ა) ამ გვარის ხალხს არ ვიცნობ; ბ) განსაკუთრებით არა, მაგრამ ვაპირებ გავიცნო; გ) დიახ, ჩვენ პრაქტიკულად უკვე ნათესავები ვართ. 3. როდესაც გესმით სიტყვა „საბონი“, თქვენ უმაღლეს წარმოიდგენთ: ა) ლათინურამერიკულ სერი-ალებს; ბ) ნივთს, რომელზეც შეიძლება გაცვალო სადგისი; გ) ურთიერთობის ელექტროსერს. 4. თქვენ უფრო მეტად გირჩევნიათ საკრედიტო ბარათები თუ ნაღდი ფული? ა) საკრედიტო ბარათები, ეს მეტად ხელსაყრელია; ბ) გააჩნია, თუმცა, მაინც უფრო ნაღდი; გ) ძველებურად, მხოლოდ ნაღდი. 5. როდისმე აგიღიათ სამომხმარებლო კრედიტი? ა) არა, თუმცა არ გამოვირიცხავ, რომ უახლოეს მომავალში ამას გავაკეთებ; ბ) პირველად მესმის ასეთი რამ; გ) დიახ, რასაკვირველია. 6. როგორ მიგაჩნიათ შესყიდვები ინტერნეტით? ა) უკანასკნელ ხანებში სულ უფრო ხშირად ვყიდულობ სწორედ ინტერნეტით; ბ) მომიწია ასეთი ოპერაციების წარმოება, მაგრამ ეს წესად არ მიქცევია; გ) არასოდეს ეს ხერხი არ გამომიყენებია და ჯერჯერობით არც ვაპირებ. 7. თქვენ აზრით, ვინჩესტერი ესაა... ა) პროფესიის სახელწოდება; ბ) შაშხანა; გ) კომპიუტერის მაგარი დისკი. 8. რა არის თქვენთვის მობილური ტელეფონი? ა) ძვირფასი სათამაშო, ურომლისოდაც სიცოცხლე ვერ წარმოიშობება; ბ) საჭირო რამე და მეტი არაფერი; გ) ის მე არ მაქვს. 9. თუ სარგებლობთ ისეთი მომსახურებით, როგორც ტაქსი, „ემ-ემ-ესი“ და „ეს-ემ-ესი“ ა) ვერანაირ აზრს ამაში ვერ ვხედავ; ბ) ზოგჯერ, საჭიროების მიხედვით; გ) დიახ, და ეს მძიმე ტვირთია ჩემი ბიუჯეტისთვის. 10. თქვენ აზრით, სასარგებლოა თუ არა კომპიუტერი სკოლაში? ა) დიახ, ის მათს სწრაფ განვითარებას უწყობს ხელს; ბ) არა, მიმაჩნია, რომ ამ ასაკში ბავშვებისთვის უფრო სარგებლოა თანატოლებთან ურთიერთობა; გ) ამას არ გამოვირიცხავ, თუმცა, სასარგებლო უფრო მათი მოშობებისთვისაა: როდესაც ისინი დაკავებული არიან, კომპიუტერი მათთვის შეიძლება ერთგვარი ძიძაც კი იყოს.

უაჯაპეთი ქულები სხრილის გამოყენებით და გაყვანით დასკვნებს

Table with 10 columns and 3 rows of numbers for a puzzle.

10-16 ქულა. თქვენ გულდია ხართ ახლისა და არაჩვეულებრივებისთვის და მთლიანად მზად ხართ, გამოიყენოთ ნებისმიერი სიასლე, რასაც ცხოვრება გთავაზობს, მიუხედავად იმისა, რომ ზოგჯერ აუცილებელია დაკარგოთ საკმაოდ დრო XXI საუკუნის ამა თუ იმ თავსატეხი შედეგისთვის. ისეთი ადამიანები, როგორც თქვენა ხართ, შეიძლება გაიტაცოს საინფორმაციო ტექნოლოგიებმა, მაგრამ გახსოვდეთ - ყველაფერი კარგი ზომიერებას მოითხოვს! თუ იმათ რიცხვს განეკუთვნებით, ეცადეთ, არ დაიბნეთ ვირტუალურ სივრცეში და არ გამოგრჩეთ ყვე-

ლაზე მომხიბლავი და საინტერესო, რეალურ სამყაროში რომ ხდება. 17-23 ქულა. ალბათ, სიასლებს თქვენ უმთავრესად უყურებთ პრაქტიკული თვალსაზრისით და, თუ საკუთარი თავისთვის სარგებელს ხედავთ, ნუ ეცდებით მათზე უარის თქმას. იმისადმი კი, რაც უბრალოდ მოდურია, შეგიძლიათ არც გამოიჩინოთ ინტერესი. სამაგიეროდ, შეიძლება, ასეთმა რამეებმა გამოიწვიოს თქვენი ბავშვების (შვილიშვილების) ინტერესი, უფრო ხშირად გაუკეთეთ მათ საჩუქრები, და არა მხოლოდ დღესასწაულების დროს! 24-30 ქულა. თუ შეეცდებით, მეტი ყურადღება დაუთმოთ ზოგიერთ რამეს ცივილიზაციის მიღწევებიდან, საკმაოდ შეიშუბუქებთ ცხოვრებას - კარზე სომ XXI საუკუნეა მომდგარი! სულით და გულით გისურვებთ, რომ წარმატებით გაართვათ თავი ამ ამოცანას ამ ახალ წელს!

ცინცხალი ანეკდოტები

ორი ექიმი საუბრობს: - იცით, კოლეგა, ამ ათი წლის წინათ მქონდა შემთხვევა, როცა ჩემი ერთი პაციენტი ყველა წორმის მიხედვით უნდა მომკვდარიყო, მაგრამ იგი დღესაც ცოცხალია. - აი, სომ ხედავთ, კოლეგა, თუ ადამიანს ნამდვილად უნდა სიცოცხლე, მაშინ მედიცინა უძლურია. * * * ცოლ-ძმბარი ფსიქოთერაპევტთან მივიდა, თავიანთ პრობლემებში გასარკვევად. - საოჯახო კამათის შემდეგ ურთიერთობის მოგვარების სხვადასხვა საშუალება არსებობს, ეუბნება მათ ექიმი, - ეს არის ერთობლივი შოპინგი, საჩუქრების მორთმევა, სასიამოვნო სიურპრიზები და სექსიც, ბოლოს და ბოლოს... - გაიგე, სექსიო! - სისინებს ქმარი. - ბოლოს და ბოლოს, თქვა და არა დასაწყისში ან ყველაფრის ნაცვლადო!!! - ასისინდა ცოლიც. * * * - ცინცხალოდან გადმომხტარი თვითმკვლელის ისტორია გსმენიათ? - არა. - აი, როგორ იყო საქმე: მან კისერზე მარწყუი ჩამოივსა, თოკი ციცაბოზე ამოზრდილ ხეს მიაბა, სანამლავე დალია, ციცაბოდად უფსკრულში ისკუბა და პაერში თავში ტყვიაც დაისხალა. - ეს ნაღდი გარანტიაა! - გარანტია არა! ტყვიამ თოკი გაწყვიტა და თვითმკვლელი წყალში ჩავარდა, შიშისგან გული აერია და სანამლავე წამოაღებინა, იმისი იმედილა დარჩა, რომ დაიხრჩობოდა მაინც, მაგრამ რომელიღაც კატერმა გადაარჩინა, მაგრამ ბოლოს მაინც გაუშართლა - გრიბით მოკვდა!

ჩვენი პრესდაიჯესტი

გაქმნიან ვახუსეპოვან

ახალი მთავარი პროკურორი ბიორგი ბადაშვილი... და... პირველი კომპრომატი... სპარტოპელოს პრემიერ-მინისტრმა იუსტიციის მინისტრის წარდგინებით, მთავარ პროკურორად გიორგი ბადაშვილი დანიშნა. უწყებაში არავინ ელოდა, რომ ისევე ოთარ ფარცხალაძის კადრი დაიკავებდა მთავარი პროკურორის ადგილს... არ არის გამორიცხული, რომ უახლოეს დღეებში უშუალოდ ბადაშვილის მიერ დაზარალებულმა მოქალაქეებმა მიაკითხონ მედიასაშუალებებს. ასეთი პიროვნება უკვე გამოჩნდა სოციალურ ქსელში. საფრანგეთში მოღვაწე ქართველი ჟურნალისტი გიორგი ფოფხაძე, ფეისბუქში წერს: „ახლა მწერენ ამ ბადაშვილისგან დაზარალებულელები... ფარცხალაძის ხელის ბიჭი და ბიზნესის დამნიოკებელი ეგ იყოო!... მაღაღეც თქვენ, ოცნებაგ, მაღაღეც!“ „ალია“

ირაკლი ოძრუხვილი დიდ პოლიტიკაში დაბრუნებას გეგმავს? ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებისთვის პოლიტიკაში ძალთა ახალი ბალანსი დაიწყება. ერთერთი ინფორმაციით, ირაკლი ოძრუხვილიც დიდ პოლიტიკაში დაბრუნებასა და გააქტიურებას აპირებს და საკუთარი, თითქმის მკვდრად დედას პარტიის რეინკარნაციისა და მოახლოებული ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებში მონაწილეობას გეგმავს. „მერსია“

აჭარაში 4400 ეკომიგრანტს საცხოვრებელი სახლი სჭირდება აჭარის რეგიონში ათასობით ეკომიგრანტი ახალ საცხოვრებელს ელოდება. ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მონაცემებით რეგიონში სხვადასხვა კატეგორიის სულ 4400 ეკომიგრანტია. აქედან საცხოვრებელი ფართით 163 ოჯახის უზრუნველყოფა მოხერხდა. ადგილობრივი მთავრობა რისკის ზონიდან მოსახლეობის განსახლების პროცესში მხარდაჭერას ცენტრალური ხელისუფლებისგან მოითხოვს. „რეზონანსი“

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

კადრი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი რედაქტორი ალექსანდრე ბიორგი 299-62-77; 599 56-81-86. პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გოგიაშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსია 599 17-21-21; საბრტაძე ქოშულია 599 36-00-35. პასუხისმგებელი მდივანი: გიორგი გიორგიანი 514 33-33-24. ISSN 2233-3851. 9 772233 1385001